

**UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ**

SERVICIILE MODERNE DE BIBLIOTECĂ ȘI TRANSFORMAREA DIGITALĂ

MASA ROTUNDĂ

în cadrul **CONFERINȚEI ȘTIINȚIFICE
CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ
TRADIȚIE ȘI INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ,
EDIȚIA a X-a**

**SECȚIUNEA:
BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII
8 octombrie 2021**

Bălți, 2022

**UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ**

SERVICIILE MODERNE DE BIBLIOTECĂ ȘI TRANSFORMAREA DIGITALĂ

MASA ROTUNDĂ

*în cadrul CONFERINȚEI ȘTIINȚIFICE
CU PARTICIPARE INTERNAȚIONALĂ TRADIȚIE ȘI
INOVARE ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ,
EDIȚIA a X-a*

**SECȚIUNEA BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE
INFORMĂRII
8 octombrie 2021**

Bălți, 2022

CZU [02+01]:004(082)

S 94

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Serviciile moderne de bibliotecă și transformarea digitală”, online masă rotundă (10 ; 2021 ; Chișinău). Serviciile moderne de bibliotecă și transformarea digitală : Masa rotundă în cadrul Conferinței Științifice cu participare internațională “Tradiție și inovare în cercetarea științifică”, ediția a 10-a : Secțiunea Biblioteconomie și Științele Informării, 8 octombrie 2021 / coordonator: Aculina Mihaluța ; colegiul de redacție: Aculina Mihaluța, Mihaela Staver ; rezumate în limba engleză: Valentina Topalo. - Bălți : S. n., 2022 (Biblioteca Științifică a Universității de Stat “Alec Russo”). - 88 p. : fig., fot., tab.

Antetit.: Univ. de Stat “Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Științifică. - Cuprins paral.: lb. rom., engl. - Rez.: lb. engl. - Referințe bibliogr. la sfârșitul art. - 10 ex.

ISBN 978-9975-50-284-9.

Coordonator: Lina MIHALUȚA

Colegiul de redacție: Lina MIHALUȚA
Mihaela STAYER

Rezumate în limba engleză: Valentina TOPALO
Design/coperta/machetare/
tehnoredactare: Silvia CIOBANU

© Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, 2022 str.

Pușkin, 38, Bălți, MD 3121 Republica Moldova

tel.: (0231) 52435

e-mail: libruniv@usb.md

web: <http://libruniv.usb.md>

blog: <http://bsubalti.wordpress.com>

Open LIBRARY: <http://openlibrary.org/people/librunivusb>

Calameo: <http://ru.calameo.com/publish/books/>

Issuu: <http://issuu.com/bibliotecastiintificauniversitaraba>

ISBN 978-9975-50-284-9.

SUMAR

Program	5
Lilia ABABII, Tatiana PRIAN Asigurarea competitivității și relevanței bibliotecii prin transformarea digitală / <i>Ensuring the competitiveness and relevance of the library through digital transformation</i>	7
Mihaela STAVER, Elena ȚURCAN Impactul științific al cercetătorilor USARB în <i>Academia.edu</i> / <i>The scientific impact of usarb researchers on Academia.edu</i>	19
Ana NAGHERNEAC, Elena SCURTU Integrarea bibliografiei în spațiul media-comunicațional – necesitate obiectivă actuală / <i>Integrating bibliography into media communication space – current objective requirement</i>	29
Olga DASCAL, Angela HĂBĂȘESCU Alfabetizarea cercetării digitale universitare – prioritate majoră în activitatea BȘ USARB / <i>Literacy of digital university research - top priority in the activity of BȘ USARB</i>	39
Tatiana POGREBNEAC Serviciile de referințe în bibliotecile universitare: experiențe mondiale, naționale, locale / <i>Reference services in university libraries: world, national, local experiences</i>	49
Lilia UCRAINEȚ, Gherda PALII Promovarea on-line a cărții: principii și strategii / <i>Online promotion of the book: principles and strategies</i>	60
Elena CRISTIAN, Svetlana CECAN Depozit Obligatoriu Universitaria – colecție de informare și promovare a cercetării universitare / <i>Compulsory University Deposit - collection of information and promotion of university research</i>	81

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ CU PARTICIPARE
INTERNAȚIONALĂ

TRADIȚIE ȘI INOVARE
ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ,

Ediția a X-a, 8 octombrie 2021

MASA ROTUNDĂ

„SERVICIILE MODERNE DE BIBLIOTECĂ
ȘI TRANSFORMAREA DIGITALĂ”

în cadrul Secțiunii
BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚELE INFORMĂRII

8 octombrie 2021, ora 13.00

PROGRAM

În condițiile speciale create ca urmare a pandemiei SARS-CoV2, Masa rotundă se va organiza, online, prin intermediul aplicației *Google Meet*.

<https://meet.google.com/gbz-obda-ndp>

Moderator: Lina MIHALUȚA, director adjunct BȘ USARB

Obiective:

- ▶ evaluarea competențelor profesionale;
- ▶ promovarea serviciilor și produselor bibliotecii;
- ▶ dezvoltarea profesională a personalului;
- ▶ lectura și universul tehnologiilor digitale;
- ▶ mediul virtual și serviciile modernizate, oferite de Biblioteca
- ▶ prezentarea experiențelor bibliotecilor școlare din Nordul Republicii în contextul consolidării tendințelor digitale.

Axe de discuție:

- ▶ *Impactul științific al cercetătorilor;*
- ▶ *Serviciile de referințe în bibliotecile universitare: experiențe mondiale, naționale, locale;*
- ▶ *Promovarea on-line a cărții: principii și strategii;*
- ▶ *Alfabetizarea cercetării digitale universitare;*
- ▶ *Integrarea bibliografiei în spațiul media-comunicațional.*

MESAJE DE SALUT

Lidia PĂDUREAC, Prim-prorector pentru activitatea didactică,

USARB, Președintele Consiliului Științific al BȘ USARB

**Ana PLĂMĂDEALĂ, Direcția arte și industriei creative, Ministerul
Culturii a Republicii Moldova**

**Elena PINTELEI, Director general al Bibliotecii Naționale a RM,
președinte al Asociației Bibliotecarilor din RM**

COMUNICĂRI:

- 1. Asigurarea competitivității și relevanței bibliotecii prin transformare digitală**

Lilia Ababii, bibliotecar, Tatiana Prian, bibliotecar principal

- 2. Impactul științific al cercetătorilor USARB în *Academia.edu***

Mihaela Staver, bibliotecar principal, Elena Țurcan, bibliotecar

- 3. Integrarea bibliografiei în spațiul media-comunicațional – necesitate obiectivă actuală**

Ana Nagherneac, bibliotecar principal, Elena Scurtu, bibliograf

- 4. Alfabetizarea cercetării digitale universitare – prioritate majoră în activitatea BȘ USARB**

Olga Dascal, bibliotecar, Angela Hăbășescu, șef birou

- 5. Serviciile de referințe în bibliotecile universitare: experiențe mondiale, naționale, locale**

Tatiana Pogrebneac, bibliograf

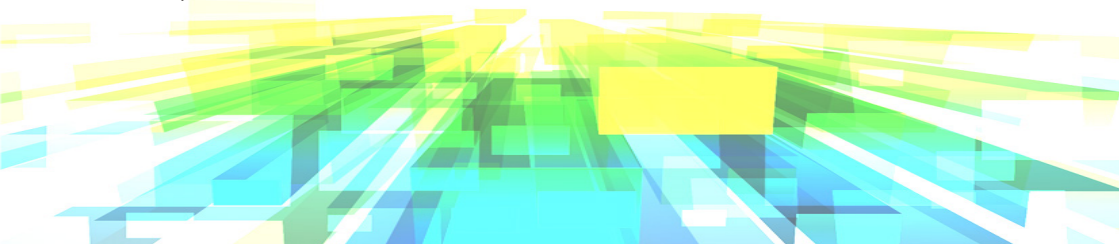
- 6. Promovarea on-line a cărții: principii și strategii**

Lilia Ucrainet, Gherda Palii, bibliotecari

- 7. Depozit Obligatoriu *Universitaria* – colecție de informare și promovare a cercetării universitare**

Elena Cristian, șef secție, Svetlana Cecan, bibliotecar

Discuții, concluzii.

**ASIGURAREA COMPETITIVITĂȚII ȘI RELEVANȚEI
BIBLIOTECII PRIN TRANSFORMAREA DIGITALĂ**

ENSURING THE COMPETITIVENESS AND RELEVANCE
OF THE LIBRARY THROUGH DIGITAL TRANSFORMATION

Lilia ABABII¹, Tatiana PRIAN²

Abstract: *Traditional libraries changed into hybrid libraries, libraries with important digital collections that fulfill the function of information and knowledge management institutions that carry out their activities in a new context dominated by technologies. Digital transformation is the only way that can ensure the university library's competitiveness and relevance.*

Keywords: *digital inclusion; digital libraries; digitization; digital transformation, electronic journals, institutional repository, vocational training*

Actuala etapă de dezvoltare tehnologică a conferit tehnologiei capacitatea de a genera schimbări la nivel comportamental, al mentalității și a proceselor fundamentale de funcționare a societății. Dintre numeroasele provocări, diverse și fascinante cu care ne confruntăm astăzi, cea mai intensă și mai importantă este înțelegerea și modelarea noii revoluții tehnologice, care implică transformarea omenirii. A început o revoluție care schimbă fundamental modul în care trăim, lucrăm și interacționăm. Sunt schimbări profunde în toate industriile, marcate de apariția unor noi modele de afaceri și de restructurarea sistemelor de producție, consum, transport și distribuție. În societate are loc o schimbare de paradigmă determinată de modul în care lucrăm, comunicăm, ne exprimăm, ne informăm și ne distrăm.

¹ ababililia@gmail.com

² prian.tatiana@gmail.com

Ultimii ani au deschis calea spre o nouă eră în tehnologie care a remodelat viața de zi cu zi, așa cum o cunoaștem, eliminând procesele depășite și dând naștere unor sectoare cu totul noi. Unele dintre conceptele din arealul cercetării în științele educației care au cunoscut o expansiune semnificativă sunt digitizarea, digitalizarea și transformarea digitală.

Transformarea digitală este imperativă pentru toate companiile și cu precădere instituțiilor infodocumentare. Acestea vor rămâne competitive și relevante pe măsură în care reușesc să se transforme digital. Ceea ce nu este clar pentru mulți:

- *Ce înseamnă transformarea digitală?*
- *Care sunt pașii specifici pe care trebuie să-i parcurgem?*
- *Este necesar să proiectăm noi locuri de muncă pentru a asigura transformarea digitală?*
- *Ce aspecte din strategia noastră trebuie să se schimbe?*

Este important de menționat că transformarea digitală este una dintre prioritățile UE. Parlamentul European elaborează politicile care vor întări capacitățile Europei în noile tehnologii digitale, vor deschide noi oportunități pentru afaceri și consumatori. Totodată, aceste politici vor susține dobândirea de competențe digitale și vor ajuta la digitalizarea serviciilor publice, cu respectarea drepturilor și valorilor fundamentale. (<https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/>).

Transformarea digitală presupune transformarea profundă și accelerată a *activităților, proceselor, competențelor și modelelor de afaceri*, în conformitate cu oportunitățile tehnologiilor digitale precum și impactul lor asupra activității cognitiv-emoționale, comportamentului și acțiunilor indivizilor care conduc la realizarea unei noi economii și societăți.

În raport cu impactul pe care-l are și cronologia de implementare vom distinge trei aspecte: *digitizare, digitalizare și transformare digitală*.

 Digitizarea este trecerea (conversia) de la reprezentarea analogică (înregistrări pe bandă magnetică, documente pe hârtie sau oricare alt suport) la cea digitală. Prin digitizare creăm o ver-

siune digital a lucrurilor analogice, fizice, cum sunt: documentele pe hârtie, imaginile de pe microfilm, fotografii clasice, sunete, cărți, broșuri, reviste, tablouri, sculpturi, lucrări de arhitectură, etc.

 Digitalizarea se referă la adoptarea continuă a tehnologiilor digitale în toate activitățile sociale și umane posibile. Digitalizarea înseamnă utilizarea tehnologiilor digitale și a datelor (digitizate și nativ digitale) pentru a crea plusvalori, pentru a îmbunătăți afacerile, pentru a înlocui / transforma procesele de afaceri (nu doar pentru a le digitaliza) și pentru a crea un mediu pentru afaceri digitale, prin care informațiile digitale sunt la bază.

 Transformarea digitală este integrarea tehnologiei digitale în toate domeniile, schimbând fundamental modul în care se operează și se oferă valoare clienților. Este, de asemenea, o schimbare culturală care impune tuturor instituțiilor și organizațiilor să accepte schimbarea, să experimenteze.

În societatea contemporană, bibliotecile, pentru a-și îndeplini menirea sunt obligate să răspundă provocărilor mediului electronic, integrându-se în noul context informațional și de comunicare. Deja sunt vizibile o serie de mutații care se produc la nivelul bibliotecii ce țin de:

- structura de informare și documentare;
- procesele biblioteconomice;
- produsele și serviciile oferite;
- integrarea de profesii noi în domeniul științelor informării și comunicării;
- transformarea utilizatorului și a nevoilor sale de informare.

Asistăm astfel la transformarea bibliotecilor din biblioteci tradiționale în biblioteci hybrid și biblioteci cu importante colecții digitale devenind instituții manageri ai informației și cunoașterii care își desfășoară activitățile într-un nou context dominat de tehnologii. Transformarea digitală a bibliotecii presupune:

- E-cataloge;
- Infrastructură IT;
- Digitalizare și colecții digitale;
- Pagină Web și rețele sociale;

➤ Dezvoltare profesională.

Biblioteca Științifică USARB a acceptat noile provocări transformându-le în oportunități de restructurare a modului său de funcționare dar și a serviciilor prestate. Înțelegerea necesității formării unui viitor colectiv comun care să reflecte aceleași obiective și valori a servit drept principalul motiv de a face parte din Catalogul partajat al celor 7 biblioteci universitare din Republica Moldova, **LibUnivCatalog** (integrat pe platforma PRIMO), care conține peste un milion de înregistrări bibliografice: cărți, seriale, resurse electronice și alte tipuri de documente, reflectând colecțiile

bibliotecilor participante în proiect.

Pentru a putea stoca și prelucra în timp util fluxul mare de informații a fost necesară dezvoltarea unei infrastructuri IT proprii. Aceasta este formată din ansamblul de echipamente și soluții software utilizate pentru a comunica și accesa date, atât în interiorul cât și în exteriorul instituției. Infrastructura conferă bibliotecii posibilitatea de a livra soluții și servicii IT către angajați, parteneri, utilizatori. Ea include echipamente de rețea, servere, routere, modemuri, echipamente de tipărire, soft pentru comunicare și securitate.

În scopul sporirii accesului la colecția de documente pe care o deține, Biblioteca Științifică USARB pune la dispoziția utilizatorului următoarele colecții digitale:

- Repozitoriul Instituțional ORA USARB;
- Biblioteca digitală;
- Baza de date opere muzicale în format MP3;
- Baza de date SumarScanat.

Acestea conțin publicații (cărți, manuale, lucrări, teze, CD, ș.a.) care au fost convertite din mediul fizic în cel digital sau sunt într-un format digital născut.

Formarea profesională este un punct de sprijin important în dezvoltarea și evoluția profesională, mai ales în perspectiva schimbărilor tehnologice și sociale de ultimă oră. Schimbările tot mai dese obligă la o adaptare rapidă la situații profesionale tot mai diverse și mai provocatoare. Astfel, fiecare bibliotecar simte nevoia de a se specializa cât mai mult și pe mai multe arii din domeniul său de activitate. Bibliotecarii USARB participă la instruirile formale realizate de instituțiile autorizate/acreditate din republică dar și la diverse stagii, cursuri, webinare, workshopuri și traininguri, organizate de biblioteci, centre de formare, în cadrul proiectelor naționale/internaționale și instituționale.

Transformarea digitală este singura cale ce poate asigura bibliotecii universitare competitivitatea și relevanța activității sale. Implementarea inovațiilor dar și parteneriatul dintre bibliotecari și profesori transformă biblioteca într-un adevărat centru de învățare.

Unul din obiectivele anunțate de BȘ USARB în cadrul Strategiei de dezvoltare a Bibliotecii Științifice USARB pe anii 2017-2022 se referă anume la *Stabilirea direcțiilor prioritare de consolidare și modernizare a bibliotecii și Dezvoltarea mediului informațional relevant pentru procesele de instruire și cercetare în USARB* (http://www.libruniv.usb.md/images/pdf/strategii_politici/strategie_2017-2022.pdf).

Unii autori consideră că transformarea digitală este un termen eronat. Transformarea prin digitalizare este ceea ce căutăm de fapt. Digitalizarea este o soluție excepțională, ce aduce beneficii clare atunci când este implementată unde trebuie. Când un proces funcționează într-o manieră dezechilibrată ce nu poate fi susținută pe termen lung și împiedică instituția în a-și atinge scopurile strategice, atunci este nevoie de digitalizare. Doar când digitalizarea echilibrează și aduce lucrurile la o stare de funcțiune naturală, atunci transformarea prin digitalizare are sens. Transformarea prin digitalizare e viitorul.

Elementele transformării digitale precum:

- tehnologie - Integrarea tehnologiei digitale;
- proces - eficientizarea proceselor de lucru;
- îmbunătățirea experienței clienților;
- capacitatea de schimbare organizațională;
- strategizarea bazată pe peisaje tehnologice / digitale

sunt factorii de impact pentru activitatea instituțiilor infodocumentare prin modernizarea produselor și serviciilor deja existente și crearea de noi produse și servicii digitale. Astfel activitatea editorială a bibliotecilor, precum editarea revistelor de specialitate, tinde a trece la un alt nivel de publicare – cea electronică, utilizând un sistem editorial specializat.

Avantajele utilizării unui astfel de sistem implică:

- Disponibilitatea către un mare număr de utilizatori da-

torită accesibilității pe net;

- Acces deschis către toate volumele revistei (în dependență de politica editorială);
- Potențiala creștere a numărului de autori datorită posibilității autodepunerii materialelor către publicare;
- Reducerea costurilor pentru publicare - serviciile tipografice fiind excluse din ciclul de editare;
- Reducerea timpului de publicare a unui număr;
- Volum aproape nelimitat al numerelor datorită prezentării în format electronic;
- Număr minim de angajați implicați în activitatea editorială curentă.

Tehnologiile utilizate, sau altfel spus instrumentul software specializat pentru automatizarea proceselor editoriale trebuie să susțină o serie de cerințe și funcții obligatorii cum ar fi:

- *Servicii de reglementare* – recenzare și colaborare: administrarea nivelului de accesare, abonarea și expedierea notificărilor,
- *Servicii editoriale* – clasificare, publicare, stocare pe termen lung, conversia în diverse formate și distribuirea, statisticele de utilizare, legare în colecții,
- *Servicii de optimizare* – extragerea sau generarea automată de metadate,
- *Servicii de interoperabilitate* – protocolul OAI,
- *Servicii de editare* – bibliografiere, procesarea materialelor grafice, adnotarea, utilizarea unor formate specializate de prezentare a informațiilor.

Caracteristicile distinctive ce deosebește sistemul Open Journal Systems (OJS) sunt flexibilitatea și scalabilitatea sa, ce permite de a utiliza o platformă software instalată pentru publicare a mai multor periodice electronice, în plus, fiecare revistă primește propria URL, precum și un design personalizat. La fel ca trăsături specifice ce deosebesc acest sistem pot fi menționate și următoarele:

- nu sunt necesare cunoștințe speciale în programare web, a crea un site profesional al propriei reviste electronice și de

- ai deveni redactor șef poate orice cercetător;
- autorilor li este oferit un instrument interactiv special ce facilitează procedura de depunere a articolelor, precum și urmărirea etapelor de evaluare și publicare;
 - serviciile speciale facilitează comunicarea redacției cu autorii și cenzorii;
 - adaptibilitatea platformei permite personalizarea sistemului, adaptându-se necesităților și cerințelor instituției sau comunității științifice;
 - materialele publicate, cât și numerele de revistă propriu zise nu sunt limitate în volum;
 - posibilitatea de a pune în discuție articolele expediate pe site-ul publicației;
 - posibilitatea de a seta limba interfeței de lucru extinde accesibilitatea reviste (în acest context este necesar de a prevedea publicarea articolelor și a altor informații în limbile corespunzătoare).

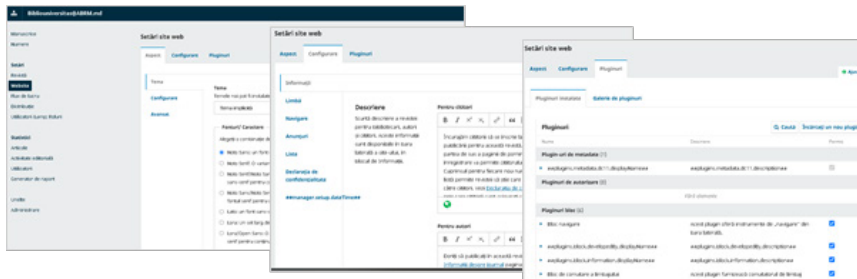
Setările și configurările funcționale ale reviste în sistemul OJS țin de categoria *Setări site web*:

- denumirea revistei;
- inițialele și acronimul acesteia;
- descrierea succintă a publicației;
- fonturile;
- culoarea antetului;
- vizualizarea imaginii de fondal pentru antet;
- comutării de limbi pentru interfața utilizatorului;
- descrierea revistei, care va fi afișată în SERP (Search Engine Results Pages);
- etichetele HTML personalizate (meta tag-uri introduse în capul fiecărei pagini).

Funcționalitatea paginii este asigurată prin activare de extensii cum ar fi:

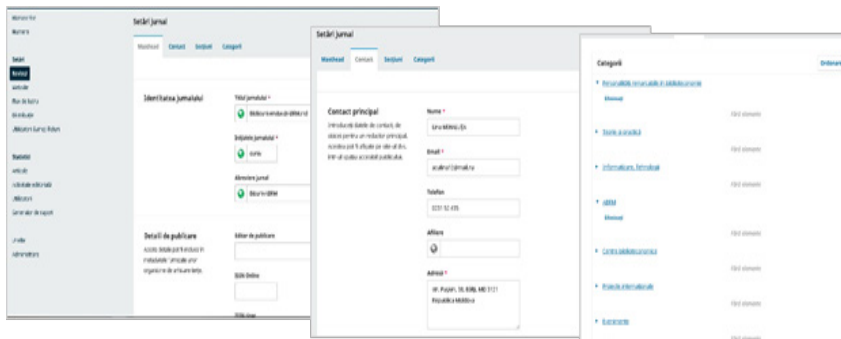
- metadatele Dublin Core;
- comutatorul de limbi;
- blocul de abonare;

- plugin profil ORCID – ce permite importul informațiilor despre profilul utilizatorului din ORCID;
- plugin Google Analytics;
- plugin de indexare Google Scholar;
- pluginuri de raportare;
- plugin de OAI Metadata Format.

Următorul pachet de setări și configurări funcționale ale sistemului țin de categoria *Setări jurnal*:

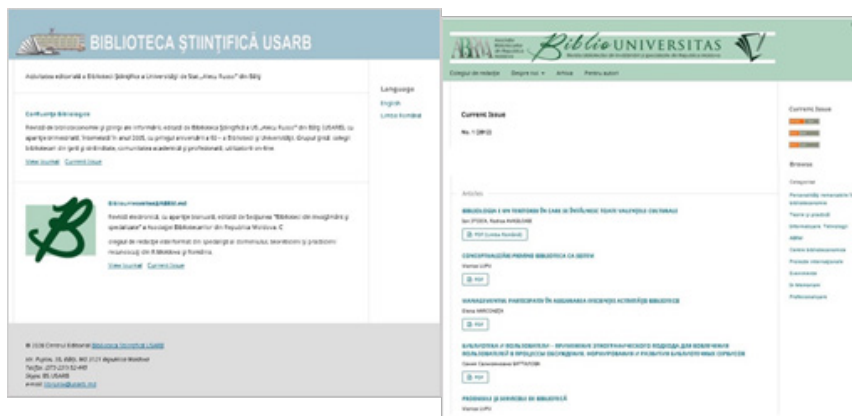
- identitatea revistei: titlul, acronimul;
- detalii de publicare: editor, ISSN;
- informație cheie: o scurtă descriere a revistei și echipa editorială;
- descrierea - informații despre revistă, ce poate prezenta interes pentru cititori, autori și cenzori, politica de acces deschis, domeniul de aplicare al revistei, notificarea privind drepturile de autor, istoricul revistei sau declarație de confidențialitate;
- persoana de contact (redactor șef, redactor executiv al revistei sau angajat al administrației revistei) și persoana de contact pentru asistență tehnică;
- secțiunile revistei;
- categoriile la care vor fi atribuite articolele (compartimentul secțiunii va fi supus setărilor mai extinse, când vor fi determinate rolurile și responsabilii).

Setările pentru organizarea procesului de lucru permit:

- structura formularului de prezentare a materialelor către publicare;
- cerințele de formatare - ghidul autorului;
- modul de recenzare;
- structura e-mailurilor generate de sistem expediate în numele revistei către autori sau cenzori, precum și semnătură adăugată la sfârșitul scrisorii.

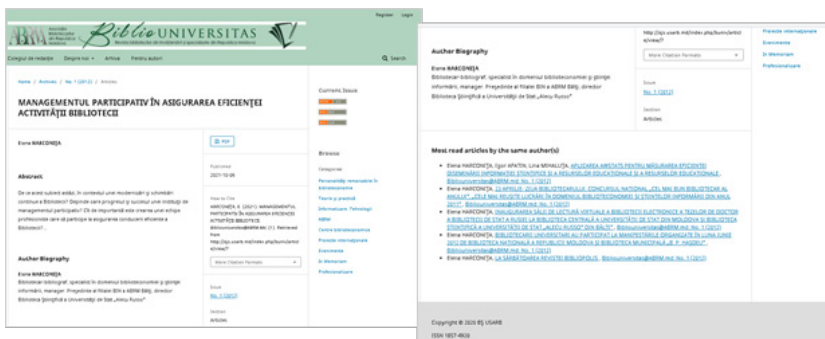
Existența unui cont în sistem permite de a gestiona toate materialele prezentate către publicare, indiferent de etapa la care se află acum articolul sau de rolul care vă este atribuit (autor, editor corector).

Pentru a crea un conținut bine structurat și a eficientiza procesul de lucru toate configurațiile și informațiile necesită a fi colec-

tate / elaborate, sistematizate și aprobate de redacția revistei, pentru a realiza o structură și un sistem ce va permite o gestionare eficientă a revistei electronice.

Posibilitatea sistemului de a întreține pe o platformă mai multe reviste electronice ne va permite la finele proiectului migrarea revistei Bibliouniversitas@ABRM.md către sistemul OJS, având deja o experiență, de a iniția următorul.

Utilizarea unui sistem editorial cum ar fi cum ar fi OJS (sau simi- lară) atrage după sine o restructurare radicală a întregului proces editorial – de la depunerea materialului de către autor la formarea și publicarea numărului de revistă în sistem. Tranziția către aceste tehnologii va optimiza nu numai procesele de lucru ale editorului, dar va face și mai eficiente activitățile atât ale autorilor, cât și ale cenzorilor, reducând timpul decizional și, prin urmare, eficientizând actualizarea și difuzarea cunoștințelor prin publicarea rapidă a rezultatelor relevante ale cercetării, dar contribuie și la diseminarea lor în mediul științific global.

Referințe bibliografice:

1. CORGHENCI, Ludmila. *Incluziunea digitală a personalului de specialitate din biblioteci: competențe, învățare orientată* [on-line] [citat 21.10.2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/50-54_26.pdf
2. *Developer documentation and publishing tips for all of the Public Knowledge Project's software*: User guides [online] [citat 26.10.2021].

Disponibil: <https://docs.pkp.sfu.ca/>

3. STAVER, Mihaela. *Incluziunea digitala a bibliotecarilor din învățământ: forme si metode* [on-line] [citat 19.10.2021]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/images/pdf/2021/USARB_incluziune.pdf
4. TĂNASE, Viorel Iulian, PARASCHIV, Ruxandra Victoria. *Digitizare, digitalizare și transformare digitală* [on-line] [citat 21.10.2021]. Disponibil: http://www.cercetari.institutuldefilosofie.ro/Digitizare,digitalizare,transformare_digitala.pdf
5. ПРОКУДИН, Д. Е. Через открытую программную издательскую платформу к интеграции в мировое научное сообщество: решение проблемы оперативной публикации результатов научных исследований. В: *Научная периодика: проблемы и решения* [online]. 2013, nr. 6 (18), pp. 13-18. ISSN 2218-7766 [citat 26.10.2021]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/chez-otkrytuyu-programmnyu-izdatelskuyu-platformu-k-integratsii-v-mirovoe-nauchnoe-soobschestvo-reshenie-problemy-operativnoy>

IMPACTUL ȘTIINȚIFIC AL CERCETĂTORILOR USARB
ÎN ACADEMIA.EDU

THE SCIENTIFIC IMPACT OF USARB RESEARCHERS
ON ACADEMIA.EDU

Mihaela STAVER¹, Elena ȚURCAN²

Abstract: *The article provides the necessary theoretical and practical support for researchers to work in Academia.edu. Academia.edu is a network that aims to connect scientists by giving them a platform for sharing research activities and facilitating access to relevant articles in their fields of study.*

Keywords: *Academia.edu, USARB Scientific Library, scientific impact*

Tehnologiile digitale actuale permit deschiderea accesului și distribuirea rapidă a informațiilor științifice care facilitează o mare varietate de activități academice. Utilizarea rețelilor academice devine din ce în ce mai frecventă, iar tehnologiile emergente sporesc vizibilitatea și schimbul de idei al cercetătorilor. *Academia.edu* <https://www.academia.edu/> este o rețea socială academică care își propune să conecteze oamenii de știință, să le ofere o platformă de partajare a activității lor de cercetare și să le faciliteze urmărirea articolelor relevante pentru domeniile lor de studiu.

Academia.edu permite:

- Crearea și menținerea propriului profil științific care arată zonele de interes, publicații, informații de contact;
- Interacționarea cu alți cercetători prin mesaje pe aceeași platformă;
- Primirea recomandărilor automate pentru articole și cer-

¹ staver.mihaela@gmail.com

² elturcan@gmail.com

- cetători, pe baza intereselor de cercetare;
- Obținerea datelor statistice care permit măsurarea impactului cercetării;
- Marcarea documentelor de interes pentru a fi citite mai târziu; Încărcarea și partajarea documentelor în diferite formate.

Rețelele sociale dedicate exclusiv cercetării s-au dezvoltat recent. *Academia.edu* a fost lansată în anul 2008, fondator fiind Richard Price. *Academia.edu* are mai multe merite: site-ul este destul de prietenos în accesare; indexarea sa pe Google este excelentă și face posibil să dezvolte legături cu alți cercetători și sporește vizibilitatea la nivel internațional. *Academia.edu* urmărește diferite valori, arătând utilizatorilor accesările profilului, vizualizările documentelor. Cei peste 31 de milioane de vizitatori, care lunar utilizează *Academia.edu*, sunt cercetători, cadre universitare, și studenți.

Misiunea *Academia.edu* este de a accelera cercetarea lumii. *Academia.edu* este o platformă pentru partajarea cercetărilor academice. Academicii au încărcat 22 de milioane de lucrări, iar 31 de milioane de cadre universitare, profesioniști și studenți citesc lucrări pe *Academia.edu* în fiecare lună.

Misiunea platformei *Academia.edu* este de a face ca fiecare lucrare științifică să fie disponibilă gratuit pe Internet și de a spori discuțiile academice și colaborarea. Devenind membru Premium obțineți acces la mai multe instrumente pentru a avansa în carieră și cercetare.

Misiunea rețelei *Academia.edu* se bazează pe patru piloni:

- **Acces deschis:** Scopul *Academia.edu* este să se asigure că fiecare document să fie disponibil gratuit.
- **Distribuirea sau partajarea:** A construi cel mai rapid și cel mai relevant sistem de distribuție a hârtiei din lume.
- **Evaluarea:** A oferi încredere referitoare la documentele plasate.
- **Formatul:** A permite schimbul de cunoștințe într-o varietate de formate.

Scopul acestei rețele sociale academice este de a construi

acești piloni în etape:

- O platformă de acces deschis
- Un sistem de distribuție
- Un sistem de evaluare
- Un sistem pentru partajarea de noi formate.

Beneficiul creării unui profil pe *Academia.edu* este:

- distribuirea publicațiilor de cercetare;
- monitorizarea impactului, precum numărul de vizualizări ale documentelor sau a profilului;
- urmărirea altor cercetători din domeniul;
- apariția profilului din *Academia.edu* în căutările Google, astfel încât un profil poate fi o modalitate excelentă de a vă promova cercetarea;
- publicațiile cu text integral încărcate în profilurile *Academia.edu* sunt indexate de Google Scholar.

Academia.edu oferă un sistem de date statistice ce permit măsurarea impactului cercetării, mai exact, oferă informații legate de: prezentarea generală a utilizatorilor care au accesat profilul și publicațiile în ultimele 30 sau 60 de zile (informații anuale în cazul în care aveți un abonament Premium); *de câte ori a fost vizualizat profilul; de câte ori au fost vizualizate toate publicațiile; numărul de persoane care au vizitat publicațiile sau profilele.*

Punctele forte și cele slabe ale *Academia.Edu* sunt:

Punctele forte:

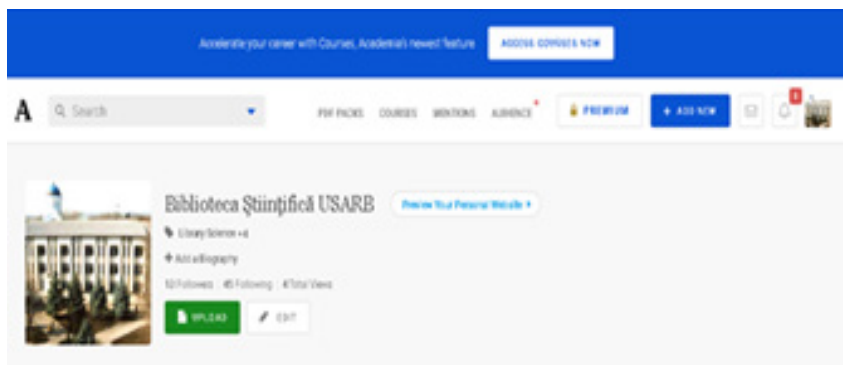
- Google Scholar indexează profilurile și publicațiile full-text adăugate la *Academia.edu*;
- Localizarea ușoară a contactelor prin rețelele noastre sociale (de exemplu, FB);
- Notificări despre grupuri, discuții sau publicații de interesul nostru.

Punctele slabe:

- Nu permite adăugarea citatelor primite de la *ePubs* sau *Google Scholar Citations*;
- Legalitate discutabilă a partajării unor materiale protejate

prin drepturi de autor.

Academia.edu oferă acces gratuit la cercetare pentru toată lumea și contra cost versiunea Premium. Abonarea la *Academia.edu* Premium oferă cercetătorilor acces la instrumente avansate de descoperire a cercetării și oferă autorilor analize îmbunătățite și instrumente de urmărire a impactului. Cei peste 260.000 de abonați premium acoperă costul găzduirii cercetării gratuite și al îndeplinirii misiunii rețelei *Academia.edu*.

Cu *Academia.edu* Premium obțineți o **notificare** atunci când sunteți citat, referențiat, mulțumit sau recunoscut de către un autor, **căutare avansată**: căutați textul integral și citările a peste 22 de milioane de lucrări, **urmărirea impactului**: examinați statisticile despre modul în care munca dvs. este utilizată și impactul asupra lumii.

Riscuri: Înainte de a crea un profil *Academia.edu* sau de a încărca publicații, e necesar să luați în considerare riscurile, cum ar fi securitatea, confidențialitatea și drepturile de autor; Cercetătorii ar trebui să fie conștienți de politicile editorilor lor cu privire la partajarea publicațiilor, ce versiuni pot fi utilizate și pe ce platforme pot fi încărcate; Editorii sunt din ce în ce mai atenți la încălcarea drepturilor lor de autor pe aceste platforme.

Academia.edu permite să gestionați confidențialitatea și controlul asupra vizibilității datelor și informațiilor pe care le furnizăm în profil. Odată ce veți deschide un cont în *Academia.edu*, completa toate câmpurile, veți avea un profil similar cu profilul din imagine.

Profilul Premium e necesar pentru a vedea informații complete. Afișează informații legate de profilul vizitatorilor (afiliere, locație, interese de cercetare, ...), precum și data la care au consultat profilul și publicațiile pe care le-au marcat recent.

Impact:

- Numărul de vizitatori unici;
- Numărul de descărcări;
- Număr de vizualizări;
- Locația (universități/ țări / orașe) din care au fost consultate profilul și publicațiile indexate;
- Universități incluse în profilurile vizitatorilor;
- Domenii de cercetare de interes pentru vizitatorii;
- Procentul de vizionări: percentilă comparativ cu alți utilizatori care împărtășesc interesele noastre de cercetare;
- Titluri de locuri de muncă: listă a pozițiilor indicate în principalele afiliații ale utilizatorilor care au văzut profilul;
- Citește pagina - numărul de pagini citite pentru fiecare dintre publicații;
- Surse de trafic - pagini din care au accesat profilul și publicațiile;
- Motorul de căutare folosit pentru a localiza profilul și publicațiile.

Etapa modernă de dezvoltare socială se caracterizează prin trecerea la o nouă formă de dezvoltare a societății, în care cunoașterea devine atât o valoare importantă economică, cât și o resursă strategică. Prin urmare, în societatea cunoașterii disponibilitatea cunoștințelor și accesul la acestea joacă un rol extrem de important. Apariția *Academia.edu* devine cel mai înalt for de știință și de cultură pentru cercetarea științifică.

De curând, BŞ USARB și-a deschis cont în *Academia.edu*, în care se regăsesc 44 urmăritori, 2 documente indexate, 5 vizualizări și 312 lucrări în care se menționează despre Biblioteca Științifică USARB.

Rețeaua socială academică *Academia.edu* ne oferă posibilitatea de a urmări noi informații de a vedea analize detaliate, urmări

impactul, iar lucrările din contul *Academia.edu* pot fi citite și descărcate gratuit.

Biblioteca Științifică, pentru diversificarea instrumentelor pe care le oferă utilizatorilor săi și pentru a crește vizibilitatea cercetărilor și a cercetătorilor USARB, a inițiat un proiect de cercetare a prezenței cadrelor didactice USARB în *Academia.edu*.

La data de 30 septembrie 2021 au fost regăsite 89 de conturi: 73 de cadre didactice și 16 bibliotecari și 486 de lucrări care conțin informații despre Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți. Căutările prin cele 22 de milioane de lucrări au avut ca rezultat depistarea a 781 titluri de documente. Regăsim publicațiile cadrelor universitare bălțene: Nataliei Gașiței, Pavel Topală, Marina Morari, Vladimir Brajuc și Ecaterinei Niculcea, etc.

După căutările efectuate, datele au fost clasificate după Facultăți:

Facultatea de Litere – 20 reprezentanți. Catedra de limbă română și filologie romanică – 3 reprezentanți; Catedra de literatură română și universală – 4; Catedra de filologie engleză și germană – 10 cu 2 publicații; Catedra de slavistică – 2 cu o publicare.

română și universală – 4; Catedra de filologie engleză și germană – 10; Catedra de slavistică – 2 cu o publicare.

Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului – 20.

Catedra de matematică și informatică – 11 cu 2 publicații; Catedra științe fizice și ingineresti – 3 cu 2 publicații; Catedra Științe economice – 2; Catedra de Științe ale Naturii și Agroecologie – 4.

Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte – 18.

Catedra de științe ale educației – 7; Catedra de psihologie – 6; Catedra de arte și educație artistică – 5 cu 1 publicații.

Facultatea de Drept și Științe sociale – 15. Catedra de drept – 6; Catedra de Științe Socioumane Asistență Socială – 9.

Biblioteca Științifică – 16.

Rezultatul științific este noutatea științifică stabilită în urma procesului de cercetare-dezvoltare, indiferent de evoluția și materializarea ulterioară a acestuia. Din aceste considerente, s-a propus să se delimiteze rezultatul științific care se obține în urma investigațiilor științifice de alte rezultate ale activității de cercetare-dezvoltare, care reprezintă:

- modalități de diseminare/publicare a rezultatelor științifice (articole, monografii, comunicări la conferințe etc.);
- modalități de protejare a rezultatelor științifice;
- modalități de materializare a rezultatelor științifice (prototipuri, baze de date, instrumente ș.a.).

Academia.edu reprezintă un pas academic pentru constituirea unei posibilități comune de tratare a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare.

Desigur că venim cu niște recomandări: fotografia de profil - aspectul, ținuta și atitudinea contează; înregistrarea - cu o formă unică de prezentare a instituției, facultății, catedrei: Scientific Library ALECU RUSSO BALTI STATE UNIVERSITY.

Rețelele sociale academice oferă cercetătorilor mai multe oportunități de a comunica cu colegii lor și de a face cercetările vizibile atât pentru ei, cât și pentru publicul larg. Publicarea electronică a lucrărilor științifice contribuie la sporirea audienței globale

a activităților de cercetare și, de asemenea, la sporirea productivității academice.

Avantajul rețelelor sociale academice pentru cercetători este:

RECOMANDĂRI

Profilul tău este fața pe care o afișezi Academiei și lumii!

Actualizați periodic pentru a vă asigura că informațiile sunt veridice.

Fotografia de profil Vă definește personalitatea - aspectul, ținuta și atitudinea ta contează!

Înregistrarea cu o formă unică de prezentare a instituției, facultății, catedrei

- *Scientific Library ALECU RUSSO BALTI STATE UNIVERSITY.*

- Aceasta este ceea ce utilizatorii vor vedea atunci când vor căuta USARB, numele dvs. sau vor ajunge la profilul dvs. făcând clic dintr-una din lucrările dvs.

- partajarea cercetării pe scară largă;
- urmărirea distribuției cercetărilor;
- schimb de experiențe;
- crearea unei prezențe profesionale online;
- dezvoltarea unei imagini internaționale (promovare!).

Academia.edu este cel mai simplu mod de a partaja gratuit lucrări cu milioane de oameni din întreaga lume.

Alăturați-vă 166.328.719 academicieni și cercetători și sperăm pe viitor să regăsim cât mai mulți cercetători USARB pe această platformă academică.

Referințe bibliografice:

1. *Academia.edu: Rețea de contacte* [online] [citat 21 sept. 2021]. Disponibil: <https://biblioguias.biblioteca.deusto.es/c.php?g=650344&p=4560043>
2. *Biblioteca Științifică USARB* [online] [citat 21 sept. 2021]. Disponibil: https://independent.academia.edu/Biblioteca%C5%9Etiin%C5%A3ific%C4%83USARB?from_navbar=true
3. *Misiunea noastră este de a accelera cercetarea lumii* [online] [ci-

- tat 21 sept. 2021]. Disponibil: <https://www.academia.edu/about>
4. ȚURCAN, Nelly, CUJBA, Rodica, CERNĂUȚEANU, Victor. Vizibilitatea publicațiilor științifice – parte integrantă a societății cunoașterii. Analiză bibliometrică și altmetrică în baza unui repozitoriu bibliometric național. In: *Economic growth in conditions of globalizytion: competitiveness, innovation, sustainability* [online], Vol. 2, pp. 47-57 [citat 21 sept. 2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/66579;
 5. *Universitatea de Stat „Alecru Russo” din Bălți* [online] [citat 21 sept. 2021]. Disponibil: <https://www.academia.edu/search?utf8=%E2%9C%93&q=universitatea+de+Stat+Alecru+russo+-din+Balti>

INTEGRAREA BIBLIOGRAFIEI ÎN SPAȚIUL MEDIA COMUNICAȚIONAL – NECESITATE OBIECTIVĂ ACTUALĂ

INTEGRATING BIBLIOGRAPHY
INTO MEDIA COMMUNICATION SPACE –
CURRENT OBJECTIVE REQUIREMENT

Anna NAGHERNEAC¹, Elena SCURTU²

Abstract: *The subject of the study aims the role, the importance and the ways of framing the bibliography with all its norms in media communication space. It also examines the particularities and new meanings of bibliography that create a new bibliographic reality, which could be called mediabibliography. The applied section includes the bibliographic activity of the USARB Scientific Library, products of which are transferred to the media for efficient searches.*

Keywords: *bibliographic activity, bibliographic product, bibliographic integration, media communication, mediabibliography, infology, infographics*

Civilizația electronică cu noile posibilități și modalități de înregistrare și comunicare a informației a schimbat imaginea, poziția, funcția bibliografiei în societate, în conștiința umană. De altfel, bibliografia și-a schimbat reprezentările de-a lungul secolelor, în dependență de noile revoluții sociale, tehnice și tehnologice, cea fundamentală „de a restitui contemporanilor și posterității un anumit teritoriu al culturii scrise, a salva de la uitare creații spirituale” rămânând neschimbată [2, p. 157].

Referindu-se la societatea contemporană cu mari posibilități informaționale, bibliologul român Ion Stoica declară „pentru ca

¹ ana.nagherneac@gmail.com

² elenagrama@list.ru

lumea cunoașterii și acțiunii umane să nu devină o lume de zgomote și de redundanțe negative, de consumuri iraționale de timp și de resurse, trebuie ca informația să-și poată exprima potențialul ei sistemic și valoric, adică să răspundă nevoilor lumii de azi și de mâine, ca urmare a unei abordări și a unui tratament critic, organizat de forțele sistemismului societății” [4, p. 9].

Analizând spusele bibliologului, ajungem la concluzia că importanța bibliografiei cu toate normele sale de identificare și ordonare a documentelor este una majoră și acuma.

În epoca documentelor tipărite activitatea bibliografică se desfășura în biblioteci (acestea fiind dominante), librării, edituri, centre informaționale, având caracter de evidență, de înregistrare a acestor documente.

Posibilitățile de informare se multiplică, se modifică paralel cu apariția radioului, televiziunii, Prezentări de documente, diverse recenzii, interviuri s-au dovedit a fi destul de eficiente și influente (se prezentau din cele mai importante, reușite documente). Oricum, această perioadă, era și este și acuma, a documentului tipărit. Presa, radioul, televiziunea atestă mijloace enorme în informarea populației cu documente de calitate.

În noul spațiu comunicațional, numit mediacomunicațional, două modalități de transmitere a informației se completează și se influențează: cel tradițional cu documente tipărite, presa, radioul, televiziunea, cinematograful, scena teatrală... și cel modern – mediul virtual Internet, e-mail, rețele sociale, telefoane mobile de toate generațiile, video...

Conceptul *media* este interpretat ca un spațiu cultural-informațional, care cuprinde toate sursele/mediile de transmitere a informației pentru un număr mare de persoane: televiziune, radio, Internet, presă.

Noțiunea *media* apare în limba engleză (sec. XVI) cu sens de *mediator*. Concomitent cu descoperirile tehnice noi (sec. 19, 20), termenul este utilizat cu sens de comunicare (pentru toți), apoi *massmedia* cu sens de informare în masă a populației. Noțiunea actuală *media-comunicare* înglobează toate modurile de transmitere a

informației.

Noile mijloace de difuzare a informației au modificat radical câmpul comunicațional al bibliografiei, ea obținând noi sensuri, noi interpretări în concordanță cu diversitatea contextelor teoretice, creându-și noi configurații de existență, dar păstrând funcția ei esențială, cea de intermediar între informație și om, „un tezaur cultural, un mijloc continuu de realizare a tuturor valorilor culturale, pe care le pune în circuit [2, p. 160], o „sinteză a cunoștințelor dintr-unul sau mai multe domenii, pe care le sistematizează în clase ale cunoașterii, în diviziuni și subdiviziuni și le oferă ca repere în explorarea unui subiect” [1, p. 34].

S-ar părea că în condițiile actuale activitatea bibliografică este impusă să-și extindă spațiul, dar în realitate ea se localizează doar în biblioteci, termenul „bibliografie” fiind substituit de termenul „informație”. Faptul este motivat prin diminuarea autorității bibliotecilor, a prestigiului profesiei de bibliograf în societate. O problemă este lipsa cercetărilor în domeniul bibliografiei. Teoreticienii nu cercetează la nivelul necesar posibilitățile mari ale bibliografiei ca instituție socială independentă, ea fiind explicată ca „domeniu care are ca obiect de studiu principiile și tehnicile de identificare, de descriere și clasificare a documentelor” [3, p. 65].

În ultimii ani au fost publicate articole, comunicări ale bibliologilor ruși care încearcă să reinterpreteze rolul actual al bibliografiei în condițiile media, atribuindu-i noi sensuri, noi explicații, noi interpretări lexicale.

Cercetătoarea M. A. Vohrășeva este de părerea că realitatea media impune bibliografiei obligațiunea de a o integra în sistemul său de preocupare. Bibliografia, la rândul său, obține noi particularități și noi sensuri care se intersectează și care crează o nouă realitate bibliografică, ce ar putea fi numită *mediabibliografie*, care include în sine mai multe experiențe ce pot fi atribuite mai multor mijloace din spațiul mediacomunicațional, realizând și funcția sa de secole: prelucrare, păstrare, și difuzare a produselor bibliografice” (*«Библиография с включением в различные средства коммуникации приобретает дополнительные свойства и смыслы, которые синергетически*

взаимодействуют, накладываются на старые, тем самым происходит рождение нового качественного состояния, возникновение иной библиографической реальности, которую можно обозначить понятием медиабibliография, которая включает в себя множество культурных практик применительно к разным средствам медиакоммуникации. Эта также область деятельности связанная с переработкой, хранением и распространением библиографического медианпродукта. [5, p. 20]. Produsul bibliografic în spațiul mediacomunicațional obține noi particularități: caracter de masă, operativitate, interactivitate, accesibilitate.

Nu mai puțin importantă este și evaluarea informației. Bibliografia, cu exigențele și imperativele sale, și-ar aduce contribuții în spațiile medii cu un număr imens de informații, în filtrarea informațiilor ne semnificative și superflue, fiindcă conform spuselor lui Ion Stoica „Raporturile dintre emisia și recepția de informații devin paradoxale. Dincolo de explozia cantitativă, emisia tinde să devină un teritoriu plin de bariere și dificultăți de toate felurile, iar recepția tinde să implice o risipă majoră de resurse materiale și de energii intelectuale, dacă cele două procese fundamentale nu sunt abordate unitar. Costurile regăsirii pertinente sunt deja, de multe ori, mult mai mari decât costurile producției de informații” [4, p. 8].

Activitatea mediabibliografică este parte componentă a universului informațional cu activități teoretice și aplicate numit *infologie* (informație+știință), care cercetează legi și fenomene ale informației. Infologia este numită pilonul principal pe care se menține societatea contemporană cu o realitate informațională foarte complicată.

Bibliografia cu toate normele, legile și regulile sale se înscrie concordant și în alt domeniu de activitate al spațiului infodocumentar *infografia*, menirea căreia este de a prelucra informația și de a transmite publicului într-o formă explicită și rapidă: imagini, grafice, diagrame, tabele, hărți... Am putea adăuga descrierile bibliografice (chiar dacă nu sunt reproduceri grafice) cu toate datele despre documente, inclusiv adnotările, rezumatele, recenziile, referatele

care spun mult despre document, folosind cuvinte puține.

Pentru Ion Stoica infologia este convenită ca „sferă a prestărilor de servicii și consultanță informatică, corporațiile de infologie ocupându-se de baze de date, probleme de hardware și de software, iar infografia „este un concept care reflectă toate modalitățile de simbolizare infodocumentară” [4, pp.15, 16].

Printre toate organizațiile, structurile, instituțiile infodocumentare care efectuează cercetări în domeniul infologiei sunt și bibliotecile cu activități bibliografice, obiectul expunerii ce urmează.

În civilizația informației bibliotecile trebuie să se adapteze și să se dezvolte, să devină elemente-cheie ale societății informaționale prin organizarea și distribuirea informației electronice.

Tehnologiile de informare și comunicare obligă bibliotecile să revizuiască unele scheme și să regăsească noi echilibre: între local și distanță, între real și virtual, între consumator și producător. Creația, inovația și cercetarea se realizează în rețea care, împreună cu accesul liber la o cantitate importantă de informații, duce la o circulație rapidă a ei. Transferul de produse bibliografice în format digital extinde auditoriul de utilizatori, duce, concomitent, la o satisfacere rapidă și calitativă a cererilor de informare.

Remarcăm două modalități de încadrare a bibliotecilor în spațiul mediacomunicațional. Realizând funcția de cercetare, orientare, indicare bibliografică, bibliotecile utilizează un număr impresionant de resurse informaționale, cele electronice predominând la ora actuală.

Experiența Bibliotecii Științifice USARB adeverește complet acest fapt:

1. În susținerea procesului de instruire și cercetare sunt elaborate și expediate **Bibliografii tematice, Webbibliografii**, elaborate la solicitările utilizatorilor, necesare în procesul didactic și de cercetare.
2. În anumite situații pentru realizarea referințelor tematice, de precizare a datelor de publicare, faptice se apelează la resurse digitale. Un feedback constructiv consemnăm în acest caz prin intermediul serviciului **Întrebă biblio-**

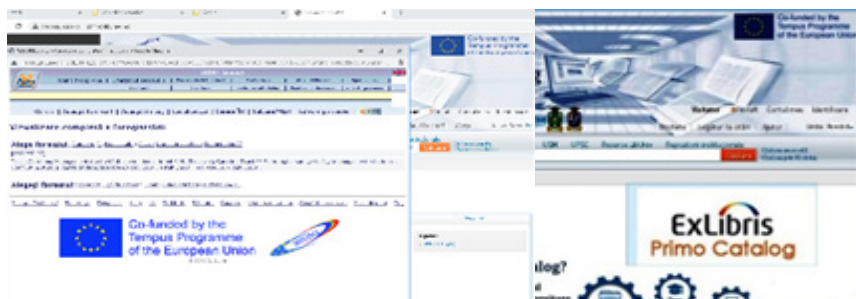
tecarul <http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/servicii/intreab-bibliotecarul>

3. Acoperirea informațională a temelor de cercetare științifică se realizează în regim **DSI (Diseminarea Selectivă a Informației)**, care are menirea de a satisface cerințele informaționale a unui grup de utilizatori, antrenați în acest proces. Sunt efectuate/expediate cercetări în diverse baze de date electronice abonate de bibliotecă.
4. **Asigurarea informațională a grupului de manageri universitari în regim SDC** (Servirea Diferențiată a Conducerei) – expedieri cadrelor manageriale a documentelor electronice, însoțite de pagini fultext, selectate din diverse baze de date, destinate organizării și desfășurării procesului didactic și educațional în școala superioară.

Bibliotecile ocupă locul lor binemeritat în spațiul mediaco-municațional grație produselor lor Informaționale diverse și dinamice, care întâmpină la timp cerințele utilizatorilor reali și potențiali. Relaționarea personală a bibliotecarilor cu utilizatorii săi pe cale virtuală este una foarte importantă și necesară în noile realități existente.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” își livrează serviciile informaționale cu conținut bogat și bine structurat în spațiul mediacomunicațional, oferind acces la resursele sale, respectându-se normele bibliografice:

- **Catalogul electronic PRIMO ExLibris, catalogul partajat a 7 biblioteci universitare din RM** - instrumentul de nădejde în căutarea și regăsirea informațiilor. Partea com-

ponentă a BŞ USARB în catalogul electronic constituie 439 330 de înregistrări bibliografice (<http://primo.libuniv.md/>)

- **Repozitoriul Instituțional ORA USARB** (<http://dspace.usarb.md:8080/jspui/>) înregistrează la moment 4 046 documente (1043 autori), avînd drept scop arhivarea resurselor electronice ale cadrelor didactice USARB. Serviciul oferă acces la conținuturile digitale ale publicațiilor, prezervându-le pe termen lung. Grupul țintă sunt toate categoriile de utilizatori (cercetătorii, cadrele didactico-științifice, studenții, masteranzii, doctoranzii) ai BŞ USARB.

- **Biblioteca digitală** (<http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>) conține 1 337 de documente (curriculumuri ale profesorilor USARB și conținuturi create de autori din afara instituției).

- ***E-buletinul Achiziții recente***, structurat pe 11 domenii ale cunoașterii, elaborat o dată la două luni, conține înregistrări bibliografice, care au fost și continuă să fie expediate prin e-mail cadrelor didactice, studenților de la cele trei cicluri de instruire (Licențiat/Masterat/Doctorat) (<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/noutati/achizitii-recen-te>).
- **Activitatea editorială** (<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/cercetare/activitate-editoriala>) este un capitol al compartimentului *Cercetare*, care prezintă variantele electronice ale produselor bibliografice: *Bibliografiile publicațiilor profesorilor universitari; bibliografii orientate spre valorificarea colecției de carte rară a Bibliotecii; bibliografii locale (etnografice) biobibliografii* editate în colecțiile: *Bibliographia universitas; Facultas Biography-USARB; Personalități universitare bălțene; Universitari bălțeni; Promotori ai culturii; Scriitori și universitari; Doctor Honoris Causa; Vestigia Semper Adora* - instrumente necesare de informare și documentare

Participare la proiectele desfășurate de Biblioteca Națională a RM. BND Moldavica este concepută ca o bază centrală de full-texte ale documentelor patrimoniale incluse în Registrul Național „Memoria Moldovei” <http://www.moldavica.bnrm.md/despre.html>. Contribuția Bibliotecii Științifice USARB constituie în jur de 100 documente.

Produsul științific USARB a fost indexat de bibliotecari în 7 baze de date internaționale, repozitorii, biblioteci deschise, cataloage și platforme informaționale: Zenodo (Comunitatea USARB), Ceeol, IBN, eLibrary.ru. OpenLibrary, Issuu, Calameo, Scribd, SlideShare. Indexările au contribuit la sporirea ratingului, vizibilității rezultatelor științifice ale cercetătorilor bălțeni, inclusiv prin aplicarea indicatorilor sciento-bibliometrici.

Subliniem în mod special platforma Calaméo, care oferă un confort de neegalat pentru a citi documentele. Publicațiile sunt servite într-o formă optimă de grație, vaste posibilități de personalizare

(imagini de fundal, muzica de fundal, link-uri interactive.

CONCLUZII

În contextul informațional actual, administratorii, managerii de documente de pretutindeni ar fi bine să formeze un tot întreg pentru a elabora strategii de orientare în marele *univers informațional*, care ar *traversa spațiul și timpul* și ar evita o *evoluție stihhiinică și coplesitoare*.

Bibliografia ca infrastructură informațională, care are ca obiect de studiu *normele, tehnicile de identificare, descriere, clasificare a documentelor* se prezintă ca forță reală în rezolvarea problemelor din enorma și diversa lume infodocumentară.

Bibliotecile rămân și în continuare a fi manageri și furnizori principali de informații. Evident, că bibliografia va evolua, se va constitui și valorifica în condițiile bibliotecilor. Rezultatele performante ale activității bibliografice în biblioteci ar putea fi de folos și pentru alte instituții info- documentare și până la urmă pentru crearea unui spațiu mediacomunicațional accesibil pentru toți.

Bibliotecarii cu competențele lor media vor ghida și orienta și în continuare utilizatorii pentru orientare critică în spațiul mediacomunicațional.

Referințe bibliografice

1. CĂPĂLNEANU, Ana Maria. *Factorul informațional în învățământ și cercetare în contextul modernizării documentării științifice*. Cluj-Napoca, 2008, vol. I-II, p. 34.
2. POPESCU, Cristina. Pledoarie pentru bibliografie. In: *Studii de biblioteconomie și știința informării*. 2007, nr. 11, pp. 155-164. ISSN1453-5386.
3. REGNEALĂ, Mircea. *Dicționar explicativ de biblioteconomie și știința informării*. București : Fabr, 2001, vol. 1. 408 p. ISBN 973-85555-1-5.
4. STOICA, Ion. *Numai cercetarea salvează*. Constanța: Ex Ponto, 2013. 178 p. ISBN 978-606-598-240-6.
5. ВОХРЫШЕВА, М. Г. Библиография в системе медиакоммуникации. В: *Библиография*. 2016, nr. 1, pp. 17-24. ISSN 0869-6020.

ALFABETIZAREA CERCETĂRII DIGITALE UNIVERSITARE
- PRIORITATE MAJORĂ ÎN ACTIVITATEA BŞ USARB

LITERACY OF DIGITAL UNIVERSITY RESEARCH -
TOP PRIORITY IN THE ACTIVITY OF BŞ USARB

Olga DASCAL¹, Angela HĂBĂŞESCU²

Abstract: *The communication valorizes the resources and the scheme of the EIFL digital research literacy training program for librarians. At the same time, the role of the Scientific Library is highlighted in the literacy of digital university research and the support of researchers and students to obtain qualitative results in the study and research process.*

Keywords: *digital research literacy, EIFL, European initiatives, training programs, formal and non-formal training*

Adaptarea sistemelor de educare universitară și formare profesională la era digitală a devenit o temă de interes major pe agenda mondială, aspect reflectat în următoarele inițiative europene:

✓ *Comunicarea Comisiei Europene privind Agenda Europeană a Competențelor pentru competitivitate sustenabilă, echitate socială și reziliență* (01 iulie 2020);

✓ *Plan de acțiune pentru educația digitală, denumit „Resetarea educației și formării pentru era digitală (2021- 2027)”* (30 septembrie 2020);

✓ *Comunicarea privind Spațiul european al educației până în 2025* (30 septembrie 2020) [6, p. 5].

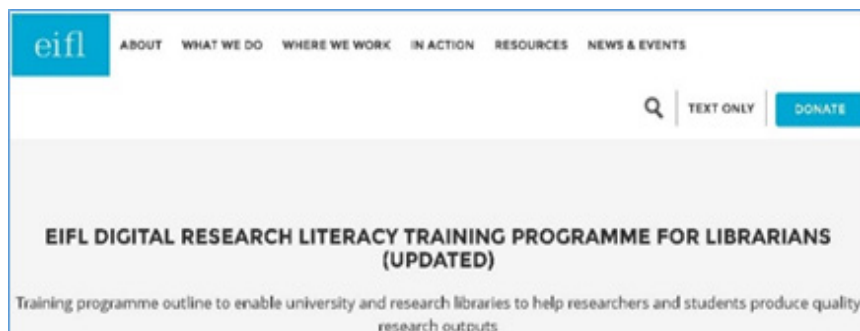
Toate acestea completează panorama acțiunilor subsecvente priorităților strategice planului de acțiune pentru educația digitală, întrucât vizează următoarele direcții de acțiune (comune): forma-

¹ dascäl.olga@gmail.com

² angelahabasescu@gmail.com

rea competențelor de bază (inclusiv cele digitale) și transversale, incluziune și egalitate de gen, tranziții ecologice și digitale, formarea cadrelor didactice, performanțe în învățământ superior, consolidarea cooperării internaționale în educație și formare prin deblocarea potențialului de cooperare din sectorul învățământului.

Pentru a permite bibliotecilor universitare să ajute cercetătorii și studenții să obțină rezultate calitative în studii și cercetări, EIFL a compilat schema programului de instruire profesională și a organizat 12 seminare web a Programului de formare în domeniul alfabetizării cercetării digitale, în care au oferit sfaturi practice, idei și sfaturi utile pentru bibliotecarii care desfășoară cursuri de instruire în domeniul cercetării digitale pentru studenți, cercetători și bibliotecari. Toate materialele educative utilizate în cadrul seminarelor (prezentări, video, tutoriale) în domeniul managementului datelor de cercetare, diseminării rezultatelor, măsurării impactului etc. sunt disponibile aici: <https://eifl.net/resources/eifl-digital-research-literacy-training-programme-librarians-updated>.

Unele subiecte abordate în aceste webinare: depozit instituțional, identitatea științifică a cercetătorului și ORCID, OA pentru creșterea impactului cercetării, servicii bibliometrice, gestionarea și partajarea datelor de cercetare, etc. sunt bine cunoscute și deja eficient utilizate în activitatea profesională a bibliotecarilor BȘ USARB.

Partenerii internaționali EIFL ne-au oferit o *Schiță a programului de formare profesională* <https://eifl.net/system/files/resourc->

[es/202108/digital_research_literacy_training_outline_revjuly2021.pdf](https://www.eifl.org/202108/digital_research_literacy_training_outline_revjuly2021.pdf), ce permite bibliotecarilor universitari să ajute cercetătorii și studenții să obțină rezultate de cercetare de înaltă calitate. Schița de formare este organizată în funcție de ciclul de cercetare: *descoperiți, gestionați datele de cercetare, publicați, diseminați și creșteți vizibilitatea și măsurați impactul*.

Fiecare secțiune oferă o prezentare generală a subiectului, ce ar trebui să acopere formatorul și ce ar trebui să câștige cursantul până la sfârșitul cursului. Fiecare subiect include resurse pentru facilitatori și cursanți, cu materialele utile pe care formatorii și cursanții le pot folosi pentru a-și îmbunătăți propriile cunoștințe sau pentru a le folosi în propria formare profesională.

Acest program a fost publicat pentru prima dată în noiembrie 2020. În anul curent s-au adăugat resurse noi la schema programului de formare, inclusiv înregistrări și diapozitive dintr-o serie de seminarii web, care oferă sfaturi practice, idei inovative și bune practici pentru bibliotecarii ce desfășoară cursuri de instruire în domeniul cercetării digitale pentru studenți și cercetători.

Alfabetizarea cercetării digitale cuprinde abilitățile, cunoștințele și înțelegerea, ce sunt strict necesare pentru a produce rezultate de cercetare de calitate într-un mediu digital. Bibliotecarii sunt persoanele care posedă competențe profesionale și de comunicare, venind în ajutorul utilizatorilor, ghidându-i în munca lor intelectuală și de cercetare.

O formă de instruire digitală a utilizatorilor BȘ USARB este cursul *Bazele Culturii Informației*, suport teoretic și practic pentru orientare în sistemele informaționale locale, naționale și internaționale.

nale, în fluxul produselor de informare moderne. În anul 2020, cursul Bazele Culturii Informației a suportat schimbări, a fost redus numărul de module, din 5 module cum se promovau anterior s-au promovat doar 4, orele au fost repartizate pe Facultăți USARB și nu conform grupelor Facultăților, bibliotecarii care promovau acest curs nu au mai fost angajați ca bibliotecari – asistenți universitari, ci numiți voluntari în promovarea acestui curs.

Astfel, au fost promovate în anul 2020 în total 28 ore de către 5 bibliotecari (16 ore pentru studenții cu frecvență, 12 ore pentru studenții cu frecvență redusă) prin intermediul aplicației Google Meet, ce permite întâlniri video online, cu participarea unui număr mare de persoane de la cele 4 facultăți USARB, care au inclus 49 grupe, fiind instruiți 871 studenți.

Orele au decurs după un orar prestabilit din timp de comun acord cu prodecanii și metodiștii de la studii cu frecvență redusă, fiind accesat pe pagina Web USARB <http://orar.usarb.md/>.

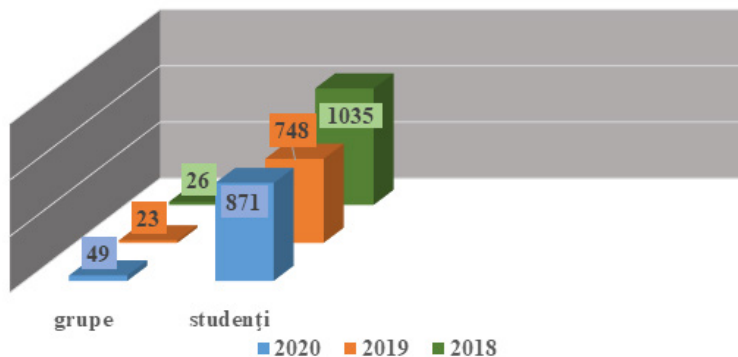

Figura 1. Evaluarea numărului utilizatorilor instruiți în cadrul Cursului *Bazele Culturii Informației* în perioada 2018-2020.

O altă activitate de formare a culturii informației în grup la care sunt invitați studenții de la toate trei cicluri universitare, coordonatori științifici este *Lunarul studenților de la ciclul I de instruire, masteranzilor și doctoranzilor*.

În cadrul Lunarului tineri cercetători se documentează asupra oportunităților oferite de Bibliotecă în cercetare și prezentare a rezultatelor științifice utilizate în scrierea tezelor. Pe parcursul activității sunt prezentate expoziții tematice, baze de date la domeniile de cercetare, normele-standard prevăzute pentru întocmirea referințelor bibliografice și citărilor la lucrări științifice.

În cadrul *Lunarului studenților de la ciclul I de instruire, masteranzilor și doctoranzilor* care s-a desfășurat în perioada 15 februarie -15 martie 2021 în incinta BȘ USARB au participat 15 grupe (8 grupe de studenți, ciclul I, 7 grupe, ciclul II) de tineri cercetători în număr de 118, care s-au documentat asupra oportunităților oferite de Bibliotecă în cercetare și prezentare a rezultatelor științifice utilizate în scrierea tezelor. Cu părere de rău buna desfășurare a lunarului este suprimată de Pandemia COVID-19 și deja doi ani instruirile se promovează online.

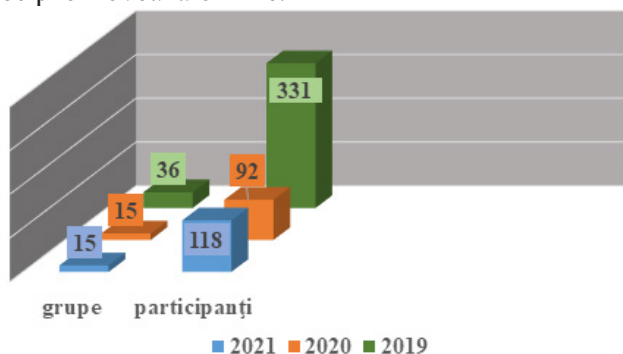

Figura 2. Evaluarea numărului utilizatorilor instruiți în cadrul *Lunarului studenților de la ciclul I de instruire, Masteranzilor și Doctoranzilor* în perioada 2019-2021

Informarea utilizatorilor în grup se realizează și în cadrul *Zilelor catedrelor*, asigurând calitatea procesului de instruire (formarea specialiștilor), a cercetărilor și preocupărilor științifice, a managementului universitar. La întruniri sunt prezentate bazele de date care pot fi accesate în Bibliotecă; Instrumente de regăsire a informației pentru studii și cercetări: motoare de căutare (portaluri, directoare,

rețele sociale, etc.); Managementul datelor de cercetare: OpenAIRE, Open Acces; Site-ul, blogul BȘ USARB, RI ORA USARB, Cataloge internaționale interactive din lume; Catalogul electronic LibUniv pe platforma ExLibris Primo (<http://primo.libuniv.md/>), etc.

Profesorii se informează despre serviciile tradiționale și cele electronice, oferite de Bibliotecă, sunt instruiți de bibliotecarii-formatori privind modalitățile de a pune în circulație informațională mondială rezultatele cercetării științifice ale universitarilor bălțeni, despre instrumente de evaluare a citărilor conform softu-lui Publish or Perish, care permite cercetătorilor să-și evidențieze rezultatele investigațiilor la un nivel ridicat, sporindu-se impactul în lumea științei. Tot în cadrul ședințelor de catedră se prezintă noi modalități de gestiune a referințelor bibliografice prin intermediul softurilor personale de adăugare, organizare și citare a referințelor: Mendeley, End Note, Zotero. Pentru consolidarea cunoștințelor despre prezentarea referințelor bibliografice este plasată informație suplimentară pe pagina web a Bibliotecii în rubrica *Cultura informației*. Promovarea Zilelor catedrei evidențiază în mod pregnant colaborarea dintre Bibliotecă și Facultate.

Alfabetizarea și dezvoltarea competențelor digitale ale profesorilor reprezintă o prioritate pentru sistemul educațional, miza căreia este transformarea și adaptarea acestuia la noile realități. Iar tehnologiile, aplicate inteligent de profesorii universitari, pot aduce schimbări și impact profund asupra rezultatelor învățării și asupra atitudinii studenților față de studii.

Biblioteca Științifică oferă o varietate de activități de instruire non-formală la solicitare pentru profesori, masteranzi, studenți, etc.:

- informarea utilizatorilor în grup, ce asigură calitatea procesului de formare a viitorilor specialiști, a cercetătorilor, cadrelor didactice, doctoranzilor, masteranzilor, licențiaților, formabililor în cadrul Centrului de Formare Profesională Continuă USARB;
- prezentări a bazelor de date la care BȘ USARB este abonată;

- instruirea în cercetarea calitativă a Catalogului electronic LibUniv pe platforma ExLibris Primo (<http://primo.libuniv.md/>);
- exploatarea Repozitoriului instituțional ORA USARB, Cataloagelor internaționale interactive, instrumentelor de regăsire a informației pentru studii și cercetări;
- evaluarea produsului științific al universitarilor bălțeni în circuitul științific mondial, măsurarea cantității și impactului publicațiilor, vizibilității cercetătorilor din USARB, analiza scientometrică a productivității științifice și a citării publicațiilor cu ajutorul motoarelor de căutare cu profiluri de autor (*Google Scholar*, *ORCID*), instrumentelor bibliometrice (softul *Publish or Perish*, *Instrumentul Bibliometric Național (IBN)*), bazelor de date scientometrice: *Scopus*, *Dimensions*, *eLIBRARY.RU*;
- crearea unui ID ORCID pentru autori-profesori.

Scopul procesului de alfabetizare digitală a tuturor categoriilor de utilizatori este și va fi asigurarea dezvoltării competențelor digitale, pentru a le oferi noi oportunități de dezvoltare profesională, precum și a asigura continuitatea procesului educațional în cazul necesității trecerii lui pe online.

Instruirea continuă și dezvoltarea competențelor digitale a studenților și cadrelor didactice rămâne, în continuare, una din prioritățile Bibliotecii Științifice, una din activitățile ei de bază.

Începând cu luna martie 2020, criza COVID-19 a determinat instituțiile de educație și formare să își închidă ușile și să treacă rapid la predarea la distanță / online. În câteva săptămâni, peisajul educațional din întreaga lume s-a schimbat fundamental. Profesorii, studenții, elevii și familiile lor s-au adaptat rapid și au continuat să învețe, dând dovadă de hotărâre și perseverență. Pandemia COVID-19 a determinat conștientizarea lacunelor și deficiențelor semnificative în ceea ce privește abilitățile digitale, conectivitatea și utilizarea tehnologiilor în educație.

În plus, conform celui mai recent Index al economiei și societății digitale, 42% dintre europeni nu au abilități digitale de bază,

iar piața muncii europene se confruntă cu un deficit semnificativ de experți în domeniul digital. Mai mult, criza COVID-19 a atras atenția atât asupra oportunităților și riscurilor vieții online, cât și a necesității unui mediu digital mai bun și mai sigur pentru toți [6, p. 5].

Dezvoltarea suportului informațional al comunității științifice din RM se bazează în mare parte pe pregătirea utilizatorilor/cercetătorilor și ale întregii comunități în sistemele informatice care servesc acestui suport. Acest proces se sprijină pe alfabetizarea digitală a reprezentanților comunității și constituie obiectivele majore ale strategiilor digitale ale bibliotecilor universitare pentru următoarele decenii.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți este Centru Biblioteconomic Departamental ce asigură funcțiile de gestionare metodologică, organizatorică, analitică, informativă, formativă, consultativă și de cercetare, asistență metodologică pentru Bibliotecile instituțiilor din învățământul general, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de profil pedagogic din zona de Nord (15 raioane și mun.Bălți). Având la bază instrumente oferite de EIFL bibliotecarii-formatorii în cadrul Centrului Biblioteconomic Departamental (CBD) vor contribui la alfabetizarea digitală a bibliotecarilor din instituțiile de învățământ din nordul RM, pentru îmbunătățirea sistemului educațional general, profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar de profil pedagogic din zona de Nord prin integrarea tehnologiilor digitale, ce va permite cultivarea abilităților digitale absolut necesare erei tehnologice, pregătind tânăra generație pentru piața competitivă și carierele secolului 21.

Pentru un acces mai rapid la fondul de cunoștințe digitale și pentru sporirea capacităților de generare a conținutului digital, comunitatea bibliotecară CBD trebuie să posede anumite competențe digitale. Acestea pot fi formate și de sine stătător, însă, pentru o eficiență și un impact mai mare, este nevoie de alfabetizarea digitală pe scară largă a societății în ansamblu. În cazul bibliotecarilor din bibliotecile școlare, alfabetizarea se referă la familiarizarea aces-

tora cu tehnologiile informaționale moderne și la instruirea digitală continuă.

Concluzii: Îmbunătățirea educației și a competențelor, reprezentată, așadar, un element-cheie al viziunii generale pentru transformarea digitală în Europa. Dar în Republica Moldova progresul înregistrat în privința integrării tehnologiei în educație continuă să fie mic. Majoritatea tinerilor utilizează Internetul pentru activități sociale, însă utilizarea tehnologiei în scopuri educative nu întotdeauna ține pasul cu aceste evoluții. Nu toate persoanele au competențele și încrederea de a utiliza instrumentele digitale în activitatea lor de predare – învățare - evaluare.

Rezultatele studenților la învățătură pot fi îmbunătățite, iar echitatea și eficiența cresc cu ajutorul inovării în sistemele de educație, înțeleasă ca fiind adoptarea de noi servicii, tehnologii, competențe digitale de către bibliotecari universitari. Pentru a atinge un maxim de eficiență și sustenabilitate, inovarea trebuie susținută de bibliotecarii bine pregătiți. Trebuie să se depună mai multe eforturi pentru a stabili cum se pot utiliza cel mai bine mijloacele digitale pentru a atinge obiectivele în materie de educație.

Referințe bibliografice:

1. *Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2018*. Bălți, 2019, pp. 120-131
2. *Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2019*. Bălți, 2020, pp. 101-111
3. *Biblioteca Științifică. Raport de activitate 2020*. Bălți, 2021, 230 p.
4. COJOCARU, Igor. Alfabetizarea și incluziunea digitală a cercetătorilor din Republica Moldova. In: *Intellectus* [online]. 2013, nr.1, pp. 60-65 [citată 30 septembrie 2021]. Disponibil : https://idsi.md/files/file/publicatii/alfabetizarea_incluziunea_digitala_cercetatori_RM_Igor_Cojocaru_nr1_2013.pdf
5. *EIFL Digital Research Literacy Training Programme for Librarians (UPDATED)* [online] [citată 30 septembrie 2021]. Disponibil : <https://eifl.net/resources/eifl-digital-research-literacy-training-programme-librarians-updated>

6. *EIFL Digital Research Literacy Training Programme Outline for Librarians* [online] [citat 30 septembrie 2021]. Disponibil : https://eifl.net/system/files/resources/202108/digital_research_literacy_training_outline_revjuly2021.pdf
7. *Strategia privind digitalizarea educației din România* [online] [citat 30 septembrie 2021]. Disponibil : <https://www.edu.ro/sites/default/files/SMART.Edu%20-%20document%20consultare.pdf>

SERVICIILE DE REFERINȚE ÎN BIBLIOTECILE
UNIVERSITARE: EXPERIENȚE MONDIALE,
NAȚIONALE, LOCALE

REFERENCE SERVICES IN UNIVERSITY LIBRARIES:
WORLD, NATIONAL, LOCAL EXPERIENCES

Tatiana POGREBNEAC¹

Abstract: *The reference is a complicated process with many steps and strategies to search for information, being required for all types of libraries. However, the unit of measurement in the reference services is also the references. Bibliographic references can be presented in written and oral form.*

This method is an effective evaluation tool, which results in the improvement of the activity of reference librarians and with advantageous influences on the image in the society or community of the library.

Key words: *bibliographic references, reference librarians, library, reference services, information culture, traditional references, information resources, users, virtual references*

În bibliotecile mari din lume serviciile de referințe sunt prestate de oficii, secțiuni, care-și desfășoară activitatea, ca regulă, în încăperi separate, unde se poate discuta cu utilizatorul într-o atmosferă de bunăvoință și amabilitate pentru a identifica necesitățile acestora, a stabili nivelul culturii informației și nu numai.

Serviciile de referințe tradiționale sunt dotate cu o multitudine de resurse informaționale tipărite și moderne gestionate competent de bibliotecarii de referințe pentru a oferi răspuns la cererile utilizatorilor.

În activitatea serviciilor de referințe de generație nouă

¹ tatianapogrebneac@gmail.com

se combină echilibrat funcțiunile tradiționale și cele moderne, luându-se în considerație necesitățile și preferințele utilizatorilor:

- realizarea tuturor tipurilor de referințe bibliografice în prezența și cu participarea utilizatorului;
- efectuarea de către bibliotecar a cercetărilor bibliografice aprofundate, care necesită o durată mai mare de timp. Răspunsul poate fi oferit în formă scrisă cu trimiteri la documente sau prin prezentarea nemijlocită a documentelor;
- elaborarea de produse documentare cu tematică foarte solicitată de cititor, care pun la dispoziția lui resurse informaționale relevante și de calitate (bibliotecarul le selectează, le evaluează (în cazuri necesare consultându-se cu specialiști de forță în domeniu);
- asistența informațională a utilizatorilor zi de zi include și elemente de formare a culturii informației în vederea cunoașterii și utilizării resurselor informaționale;
- elaborarea materialelor promoționale despre activitatea serviciului;
- efectuarea serviciilor de referințe virtuale.

Menționăm că Internetul cu toate posibilitățile sale este un rezervor de informații nestructurate, multe inexacte chiar, dar cu toate acestea este puțin probabil că utilizatorii vor renunța la Internet. Acesta oferă o autonomie nelimitată în modul de selectare și în disponibilitatea surselor de informare, ele fiind și foarte convenabile.

Pe de altă parte, tot mai mulți utilizatori constată că Internetul nu este potrivit în orice situație, doar atunci când se caută informație la subiecte de ordin general, noutăți, divertisment, informații financiare, statistice etc. În căutarea informațiilor de calitate o bună parte din utilizatori rămân dezorientați și confuzi preferând resursele tradiționale.

Bibliotecarii trebuie să-și asume o responsabilitate sporită în îndrumarea utilizatorilor care au nevoie de informații într-un format cât mai eficient. Accesul la Internet duce inevitabil la

o modificare semnificativă a naturii serviciilor de referință, reeșind din faptul că bibliotecile sunt instituții sociale care susțin progresul, oferind o gamă variată de servicii pentru toate nivelurile societății.

Serviciile de referință la distanță sunt serviciile care prin instrumente de referință în format electronic, plasează răspunsuri în orice localitate. Pentru asigurarea unor servicii de referință electronice de calitate sunt necesare echipamente adecvate, conexiuni rapide și formarea bibliotecarilor cu privire la realizarea unor astfel de servicii.

În mai multe biblioteci din lume serviciile electronice la distanță sunt oferite nonstop. Se dovedesc a fi foarte eficiente în toate tipurile de biblioteci. Menționăm aici și eficiența nelimitată a colaborării în serviciile de referință la distanță. Biblioteca Congresului din SUA a inițiat un sistem global de colaborare la care poate adera orice bibliotecă care semnează un protocol special elaborat. În această colaborare se folosesc resurse locale, colecții unice, se poate primi răspuns la întrebări din orice colț al lumii. Servicii de referință digitale pot fi oferite prin: poșta electronică, Website-uri, bloguri, portaluri, telefonie mobilă.

În funcționarea cu succes a serviciilor electronice la distanță un rol esențial revine comunicării, care conform unor autori trebuie să includă în sine relații amabile cu utilizatorii (poate nu întotdeauna răspunsurile sunt absolut exacte și multașteptate, dar utilizatorul prețuiește foarte mult atitudinea bibliotecarului, formele de adresare elevate).

Serviciile de referință la distanță oferă utilizatorului avantaje bine vădite:

- utilizatorii apelează la serviciile bibliotecii în orice moment;
- solicitările utilizatorilor se înregistrează și se păstrează timp îndelungat (se poate reveni la ele în orice moment);
- răspunsurile sunt operative;
- înregistrarea a noi beneficii pentru imaginea serviciilor de referință.

Drept dezavantaje am putea consemna excluderea unui

interviu direct cu utilizatorul (luxul comunicării) pentru a preciza momente neclare (solicitările conțin informații insuficiente) și pentru a obține informații suplimentare se cheltuie timp.

Realizarea de secole a funcțiilor enumerate a permis conturarea unor valori inerente ale serviciilor de referințe: concurența cu utilizatorii, exhaustivitatea informațiilor găsite, operativitatea, consilierea utilizatorilor, promovarea bibliotecii în comunitate.

În sec. 21 la cerințele anterioare se adaugă cunoștințe de accesare a documentelor online în toate site-urile posibile, baze de date, repozitorii etc., experiențe privind operarea în rețea, abilități tehnice, instruire biblioteconomică în dependență de noile tehnologii utilizate în serviciile de referințe [5, p. 43]

Procesul de referințe este un proces complicat, cu mai multe etape și strategii de căutare a informațiilor, fiind obligatoriu pentru toate tipurile de biblioteci și având următoarele etape:

- Solicitarea care include: întrebări simple, întrebări mai complicate, întrebări care necesită cercetări bibliografice de lungă durată.
- Discuția: interviul bibliotecarului de referințe cu utilizatorul;
- Stabilirea strategiilor de căutare.

Sursele de căutare sunt diferite, în dependență de particularitatea cererii:

- cataloagele bibliotecii (tradiționale și electronice), când se caută informații despre documentele ce trebuie consultate cât mai rapid,
- enciclopediile, dicționarele (tipărite sau online) când se caută informații despre persoane, localități, fenomene, evenimente),
- bibliografiile cu căutări despre documente care nu sunt în bibliotecă,
- Internetul cu informații de toate genurile,
- Sursele de referință, calculatoare cu acces la baze de date, pagini Web, motoare de căutare dintr-o bibliotecă trebuie

să fie localizate în serviciul de referință.

- Răspunsul încheie procesul de referință. El poate fi în formă orală sau scrisă. Oricum, el se prezintă într-o discuție finală cu utilizatorul. Utilizatorul trebuie asistat și la prezentarea răspunsului, identificându-se etapele următoare de obținere a literaturii.

Unitatea de măsură în serviciile de referință sunt însăși referințele. În dependență de particularitățile lor referințele se împart în:

- Bibliografice (tematice, de adresă, de precizare)
- Factografice.

Referințele bibliografice pot fi prezentate în formă scrisă și orală.

Un moment deosebit de care depinde valoarea, imaginea serviciului de referință este colecția de referințe care trebuie să cuprindă toate documentele posibile în prestarea unor servicii de înalt profesionalism, unde se vor integra armonios documentele tradiționale cu cele electronice: documente oficiale, enciclopedii, dicționare generale și specializate, bibliografii universale, bibliografii specializate, biobibliografii, bibliolexicoane și vocabulare, repertorii de nume, de structuri, de statistici, de abrevieri, de sigle, anuare, tratate, sinteze, rapoarte etc.

Colecția de referințe cu documente tipărite își are avantajele și dezavantajele sale.

Avantajele:

- sunt ușor de folosit (concentrează informația cea mai esențială);
- pot fi folosite simultan mai multe documente pentru comparația informației;
- informațiile sunt mai bine ordonate.

Dezavantaje:

- ocupă un spațiu întins;
- nu conțin întotdeauna informații recente;
- crește rapid prețul de achiziționare;

Colecția de referințe tipărită a Bibliotecii Științifice USARB,

la 1 ianuarie 2021, deținea 5 259 exemplare, din ele 59 % reprezintă enciclopediile (universale și de ramură), dicționarele (universale și ramurale), bibliografiile (universale și de ramură, retrospective și curente, tematice, biobibliografiile) și 41 % - serialele, ponderea deținând-o Monitorul oficial al RM.

Utilizarea colecțiilor de referințe electronice este tot mai frecventă. Mulți utilizatori pun mare preț pe resursele electronice, considerându-le mai rapide, mai ușor de consultat dar pentru cercetări științifice aprofundate, resursele tradiționale rămân cele mai solicitate (desigur în îmbinare armonioasă cu cele electronice). Experiența ne face să afirmăm că în accesarea resurselor cuvântul definitiv aparține utilizatorului, dar bibliotecarul va interveni cu sfaturi, care și vor contribui la crearea unei imagini avantajoase a bibliotecii.

Eficacitatea serviciilor de referințe depinde de comunicarea și promovarea lor prin utilizarea unui marketing de bibliotecă, în care, conform părerilor cercetătorilor, publicitatea și produsul joacă rolul important. Utilizatorii trebuie să fie bine informați despre tipologia, avantajele serviciilor de referințe, despre sursele informaționale disponibile.

Modalitatea cea mai eficientă de promovare a serviciilor de referințe este pagina Web a Bibliotecii, urmată și de alte activități: prezentări de documente, materiale promoționale online și tipărite, care vor fi puse la dispoziția tuturor chiar de la intrare în servicii/oficii.

Un aspect care asigură succes în activitatea Oficiului de Referințe al Bibliotecii Științifice USARB este publicitatea, promovarea serviciilor, altfel zis marketingul serviciilor de referințe. Prezentarea serviciilor în Biblioteca Științifică USARB se face la diverse activități desfășurate în bibliotecă:

- expunerea ofertelor pe pagina Web a Bibliotecii (<http://libruniv.usarb.md>)
- ture ghidate cu utilizatorii începători.
- cursul Cultura informației promovat pentru studenții anului I

- asistența informațională obișnuită de fiecare dată când utilizatorul apelează la serviciile Oficiului.
- activități speciale de informare, care cuprind și popularizarea serviciilor de referințe: Zilele catedrei, Lunarul studenților de la ciclul I de instruire / Masterandului / Doctorandului
- elaborarea materialelor promoționale.

Oficiul de Referințe al Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți prin activitatea sa realizează aceeași misiune de asistență informațională, ghidare, orientare a utilizatorilor în scopul asigurării acestora cu resurse informaționale tradiționale (soluționarea unor probleme simple cu ajutorul enciclopediilor și dicționarelor), consultarea bibliografiilor și a resurselor electronice pentru probleme mai complicate. În procesul servirii utilizatorul este implicat în căutarea, selectarea informației. În felul acesta, oficiul contribuie și la formarea culturii informației.

Modalitățile folosite de către bibliotecarii de referințe pentru a satisface necesitățile utilizatorilor sunt aceleași ca și în alte biblioteci, ele depind de natura solicitărilor, de nivelul de dotare tehnică a oficiului.

Activitatea de bază a Oficiului de Referințe este tranzacția de referințe și formarea culturii informației utilizatorilor.

Tranzacția de referințe cuprinde un interviu de referințe, o discuție cu utilizatorul prin care bibliotecarul determină esența solicitării, cunoștințele utilizatorului despre subiectul în cauză, scopul folosirii informației găsite. Se stabilesc apoi strategiile de căutare, se identifică din cele mai concordante resurse ce pot fi folosite. În serviciile de referințe sunt utilizate pe larg metode tradiționale, virtuale cât și îmbinate.

Pentru un proces de tranzacție performant se efectuează următoarele operațiuni:

- imprimarea informațiilor din Internet și baze de date (EBSCO, OpenEdition, eLibrary, SpringerLink, CEEOL, Research4Life etc.)
- realizarea serviciilor de referințe la distanță
- imprimarea buletinelor de cerere și a listelor tematice din

catalogul electronic

- prezentarea expozițiilor informative și tematice
- completarea și redactarea bazei de date analitice (ALEPH) și a fișierului de autoritate

- elaborarea, actualizarea materialelor promoționale
- colaborare la elaborarea bibliografiilor

Informația solicitată este descărcată și stocată într-un folder special în calculatorul bibliotecarului, expediate apoi utilizatorului prin poșta electronică/messenger sau salvate pe un memory stick.

În dialog aparte consemnăm serviciul de referințe la distanță *Întrebă bibliotecarul* (<http://libruniv.usarb.md/index.php/ro/servicii/intreab-bibliotecarul>), care necesită un echipament scopul folosirii informației găsite. Se stabilesc apoi strategiile de căutare, se identifică din cele mai concordante resurse ce pot fi folosite. În serviciile de referințe sunt utilizate pe larg metode tradiționale, virtuale cât și îmbinate.

Utilizatorii bibliotecii, indiferent de spațiu, au posibilitate de a adresa o întrebare bibliotecarilor de referințe pentru soluționarea unor solicitări tematice de proporții nu prea mari, de răspunsuri la întrebări factografice, sau de precizare a datelor bibliografice a unui document, care necesită consultarea cataloagelor bibliotecii sau a colecției de referințe.

La conceperea acestui gen de servicii s-au stabilit prioritățile-cheie:

- plasarea serviciilor pe Web
- furnizarea gratuită a referințelor
- răspunsurile sunt oferite în decurs de 2 zile lucrătoare
- grupul-țintă – utilizatori reali ai Bibliotecii (în mare parte, uneori și utilizatori externi).

Serviciul *Întrebă bibliotecarul* funcționează din 2007. Pe parcursul acestor ani au fost onorate peste 600 de solicitări de diferite tipuri de referințe: tematice; factografice; de precizare. În răspuns se indică adresa documentului în Bibliotecă sau adresa electronică pentru resursele în acces deschis.

În caz că Biblioteca Științifică a USARB nu deține unele documete solicitate de utilizatori, bibliotecarul de referință oferă posibilitatea de regăsire a informației prin intermediul Catalogului electronic LibUniv pe platforma ExLibris Primo (<http://primo.libuniv.md/>) – catalog partajat a 7 biblioteci universitare din Republica Moldova, produs generat datorită participării în cadrul proiectului TEMPUS „Modernizarea serviciilor informaționale pentru îmbunătățirea calității studiilor” (2013-2016).

Catalogul electronic LibUniv conține informații despre: cărți, articole, teze, reviste, CD-DVD, Repozitorii Instituționale, precum și un șir de resurse externe globale: baze de date EBSCO, Primo Central Index, documente în acces deschis etc.

Serviciile de referințe au o importanță esențială în realizarea funcției de bază a bibliotecii contemporane, cea de informare, consumul de informație fiind cel mai important tip de activitate în societatea informațională și a cunoașterii.

Schimbările din societatea informațională au creat noi interpretări ale serviciilor de referințe, în care sunt implicați și bibliotecarii, și managerii, și utilizatorii. Resursele electronice prin noutatea lor rapidă și potențial capătă o valoare incontestabilă.

Activitatea bibliotecilor în ultimii ani se confruntă cu impactul devastator al Covid-19, care a dus la o scădere colosală a prezenței fizice a utilizatorilor în Bibliotecă.

Oricum bibliotecarii de referințe în condițiile actuale trebuie să țină piept solicitărilor tot mai complicate ale utilizatorilor, angajându-se într-un proces de formare profesională continuă pentru a efectua o asistență informațională ireproșabilă în găsirea și evaluarea informației și cultivarea unei culturi a informației adecvate.

Serviciile de referințe au o importanță esențială în realizarea funcției de bază a bibliotecii contemporane, cea de informare, consumul de informare fiind cel mai important tip de activitate în societatea informațională și a cunoașterii.

Referințe bibliografice:

1. ANGHELESCU, Hermina. Marketingul de bibliotecă. In: *Biblioteci, arhive și centre de informare în secolul XXI*. Brașov, 1997, pp. 77-83. ISBN 973-96505-5-4.
2. BEAUDIQUEZ, Marcelle. *Guide de bibliographie générale : Méthodologie et pratique*. München : Saur, 1989. 277 p. ISBN 3-598-10828-1
3. ENACHE, Ionel, MAFTEI, Mihaela. *Marketingul în bibliotecă*. București : Ed. Universității din București, 2003. 124 p. ISBN 973-575-779-6.
4. KATZ, Bill. Trăiască serviciile tradiționale de referințe și noile tehnologii. In: *Biblioteconomie*. 2004, nr. 3, pp. 32-47. ISSN 1220-3076.
5. MARCU, Angela. *Noi tendințe în serviciile de referințe din biblioteci : Sinteză documentară*. București, 2006. 76 p. ISBN 973-85962-3-8.
6. SCOBIOALĂ, Genoveva. Sondajul, formă de investigare a muncii în bibliotecă. In: *Biblioteca Municipală B. P. Hasdeu: Dezvoltare. Progres. Colaborare. Parteneriate* : Culeg. de comunicări de la Conf. Intern. consacrată aniversării a 130-a a Bibl. Municipale. Chișinău, 2007, pp. 44-52. ISBN 978-9975-924-89-4.
7. WHITLATCH, Jo Bell. *The role of the academic reference librarian*. New York : Greenwood Press, 1990. 111 p. ISBN 0313266344.
8. ДВОРКИНА, М. Я. Библиотечно-информационная деятельность как система. В: *Научные и технические библиотеки*. 2008, nr. 1, pp. 81-88. ISSN 0130-9765.
9. ЕРХО, Т. Тенденции развития виртуального справочного обслуживания. В: *Вестник библиотечной Ассамблеи Евразии*. 2007, nr. 3, pp. 64-68.
10. ЧЕРНЫШЕВА, Е. Стратегия поиска и обработки информации. В: *Высшее образование сегодня*. 2007, nr. 11, pp. 119-124.

PROMOVAREA ONLINE A CĂRȚII:
PRINCIPII ȘI STRATEGII

ONLINE PROMOTION OF THE BOOK:
PRINCIPLES AND STRATEGIES

Lilia UCRAINET¹, Gherda PALII²

Abstract: *This article presents the principles and online book promotional strategies in university and municipal libraries in the Republic of Moldova, Russia and Romania and the National Library of the Republic of Moldova, are highlighted online promotion strategies of information resources that influence the organization of libraries, user requirements and research areas. The online book promotion offers ensuring access to modern technologies, the creation of new work tools and services that allow the provision of curricular support at all academic levels and lifelong learning.*

Keywords: *book, online promotion, SL USARB, university library, municipal library, blog, informative exhibitions, users, social networks, recent acquisitions, donations, donors*

Biblioteca a avut, întotdeauna, un rol decisiv în evoluția societății prin dezvoltarea ei ca un serviciu public de asigurare a accesului la lectură și a interesului pentru informare. În această ordine de idei, vom menționa că promovarea cărții, cât și a informației reprezintă activitățile esențiale pe care se bazează activitatea unei biblioteci.

Cartea și lectura au fost și vor rămâne elementele principale ale bibliotecii. Chiar dacă tehnologiile moderne au ajuns în secolul al XXI-lea prioritare pentru omenire și pot contribui la îmbunătățirea calității vieții, dar numai în condițiile în care sunt utilizate adecvat, totuși, de multe ori se apelează la carte pentru a găsi informații

¹ liliaucrainet@gmail.com

² gherda.palii@gmail.com

veridice.

Secolul tehnologiilor informaționale a deschis o cale nouă în dezvoltarea omenirii, în acest context, a apărut necesitatea promovării online, care a devenit prioritară și s-a înscris, perfect, în contextul general al conceptului actual de acces deschis la informații.

Promovarea online este un termen din ce în ce mai utilizat de oamenii de marketing și nu numai. În biblioteci, bunăoară, ea oferă noi oportunități de promovare a colecției, totodată, presupune o creștere a numărului de utilizatori.

Online este viitorul! Extinderea în mediul online este absolut necesară în zilele de azi, prezența online reprezentând cartea de vizită pentru cei care sunt mereu în căutarea informațiilor.

Termenul **promovare** provine de la latinescul *promoveo*, care înseamnă *a mișca înainte, a face să înainteze, a dezvolta, a progresa*. Această opinie este preluată de specialiștii din Europa și din America. **Promovarea** este un cuvânt utilizat frecvent în contextul economiei de piață, considerat de mulți ca fiind secretul succesului în afaceri. În acest sens, prin promovare se înțelege efortul făcut de o organizație, instituție pentru a-și prezenta oferta într-o lumină favorabilă, astfel încât să vândă cât mai mult și mai repede.

Cuvântul **online** înseamnă starea unui dispozitiv hardware sau a unui computer care este conectat la o rețea de calculatoare locală și poate accesa informația din aceasta, fiind recunoscut de serverele furnizorului de servicii. Acesta poate să acceseze diverse informații din rețeaua respectivă sau din rețeaua Internet. Termenul se referă și la starea activă a serverelor. (*Dicționar de biblioteconomie și știința informării*).

În orice bibliotecă din lume promovarea online a cărții se face în mod diferit, însă are același obiectiv: identificarea clară a nevoilor documentare ale utilizatorilor, în concordanță cu misiunea bibliotecii.

Astfel, pentru a determina inerațiunea constantă cu cititorii bibliotecile s-au axat pe ideea promovării online a resurselor informaționale. Această formă de promovare a devenit una de bază în dezvoltarea și continuitatea activității bibliotecilor.

Principii de promovare online:

- **Actualitate și pertinență** – principiu ce presupune ideea continuității, ce este actual; important, care corespunde momentului prezent, de importanță majoră, care se raportează exact la tema abordată.
- **Necesitate** – principiu ce denotă selectarea resurselor informaționale necesare pentru asigurarea plenitudinii în aspect tematico-tipologic, necesar pentru actualizarea informațiilor din unele domenii.
- **Accesibilitate** – principiu ce presupune ușurința de a ajunge la locul destinat, posibilitatea de a fi accesibil, de a avea acces deschis la informații, navigare și interacționare cu webul.
- **Vizibilitate** – principiu ce reliefează distanță maximă până la care un document este vizibil, coerență, exactitate și mod de a vedea oriunde postarea dorită.
- **Disponibilitate** - deschis, cu posibilitatea de a citi, descărca, copia, lista, utiliza și distribui documentele, cu condiția respectării drepturilor autorului. Informația poate fi obținută fără părăsirea biroului, cea ce contribuie la reducerea distanței între utilizator și producător.

Astăzi, schimbarea înseamnă, ieșire din rigiditate, găsirea unor soluții, ea înviază speranțe, făgăduind performanță și calitate. Promovarea online a cărții și a lecturii se racordează la specificul și tradițiile fiecărei biblioteci, tendințele de dezvoltare și tipul de utilizator.

Orice bibliotecă își are strategia sa de dezvoltare și promovare online a colecției. Scopul Strategiei constă în stabilirea direcțiilor prioritare de consolidare și modernizare a Bibliotecii și a procedurilor de realizare.

Concretizarea strategiei și a managementului strategic conturează dezvoltarea instituției, în așa mod, de conținutul lor depinde eficacitatea sistemelor din care fac parte.

Strategii de promovare:

- **Strategia de selectare** (actualitatea și pertinenta informațiilor cuprinse; conținutul documentului, domeniul tratat, adâncimea subiectului abordat, caracterul exhaustiv);
- **Strategia de combinare** (resurse informaționale, publicații în serie, resurse media);
- **Strategia de dezvoltare** (dezvoltare a abilităților creative, dezvoltare a metodelor de marketing pentru promovarea online a resurselor informaționale);
- **Strategia de corespundere cu serviciile oferite** (satisfacerea deplină a necesităților informaționale ale utilizatorilor) (în BȘ USARB: satisfacerea deplină a cerințelor complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori);
- **Strategia de integrare cu alte platforme** (promovarea în Acces Deschis a produsului științific a comunității academice);
- **Strategia de distribuire în rețelele sociale** (Facebook, Odnoklassniki, Twitter, Instagram);
- **Strategia de măsurare a vizibilității** (analiza datelor statistice de utilizare a resurselor).

De fapt, se poate menționa că strategiile de promovare online a resurselor informaționale depind de modul de organizare al bibliotecii, cerințele utilizatorilor și domeniile de cercetare.

Spre deosebire de alte biblioteci, BȘ USARB are strategia sa de promovare online a colecției. Ea oferă asigurarea accesului la tehnologiile moderne, crearea de noi instrumente de lucru și servicii, care să permită acordarea unui sprijin curricular la toate nivelurile academice și învățarea pe tot parcursul vieții.

Strategia de dezvoltare a BȘ USARB conține viziunea, misiunea, direcțiile strategice, planul de acțiuni și monitorizarea acestuia. Scopul *Strategiei* constă în stabilirea direcțiilor prioritare de consolidare și modernizare a Bibliotecii Științifice USARB și a procedurilor de realizare.

Promovarea online a cărții la nivel mondial. Lectura este importantă, or, pune accent pe capacitatea de a gândi. Prin lectură descoperim lucruri noi. Ea dezvoltă imaginația, creativitatea, vocabularul. Astăzi se mizează, tot mai mult, pe o lectură de calitate. Astfel, cerințele timpului au modelat necesitățile utilizatorilor, încât de la citirea tradițională s-a trecut la cea on-line. În această ordine de idei, bibliotecile și-au creat spațiu online și promovează cartea și lectura.

La nivel mondial, promovarea online a cărților se realizează în conformitate cu anumite programe, proiecte de dezvoltare. Totodată, sunt organizate lansări de carte, realizate interviuri, cenacluri/cluburi literare, care pun în lumină importanța și necesitatea cărții în societate.

Drept urmare, în așa mod, se diseminează informația despre carte și se pune accent pe importanța promovării ei în mediul online.

Exemple de bune practici sunt activitățile, concursurile desfășurate la nivel mondial, dedicate Cărții:

- ✓ **Festivalul Național al Cărții**, organizat de Biblioteca Congresului, SUA, începând cu anul 2001; Are loc sub patronatul Președintelui Statelor Unite și a Primei Doamne a Țării, care susține marea importanță a fenomenului lecturii în existența și dezvoltarea unei națiuni.
- ✓ **Lecturi bibliotecare / Proiectul Library Reads** (SUA).
- ✓ **Salonul de Carte de la Paris**, cu sloganul „... cartea nu este o marfă ca toate celelalte, cărțile ne învață cum să trăim, ne structurează personalitatea.
- ✓ **Agenția Lecturii/The Reading Agency** fondată în Regatul Unit și lansată în anul 2002 la Biblioteca Britanică, susținută financiar, la etapa de început, de Consiliul Britanic al Artelor și Asociația Bibliotecarilor, având misiunea de a oferi tuturor șansa de a deveni cititor. Fondatorii Agenției Lecturii au pornit de la ideea că totul se scimbă atunci când persoanele citesc.
- ✓ concursul **Capitalele mondiale ale Cărții**, organizat la inițiativa UNESCO, scopul căruia este de a conserva și

dezvolta cultura editorială, de a susține ideile creative inovatoare ale colectivelor editoriale.

Informații despre toate aceste activități sunt plasate pe site-uri, bloguri și conturi de rețele sociale.

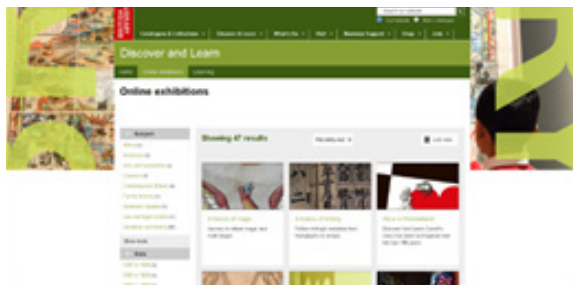
Pentru a rămâne relevante și utile și pentru a-și îndeplini viziunea și misiunea, bibliotecile își redefinesc rolul, produsele, serviciile, conceptul și depun eforturi serioase pentru a ține pasul cu dezvoltarea tehnologiei în era electronică.

Există mai multe forme de promovare online a cărții: turele virtuale, blogurile, video tutoriale, însă cea mai cunoscută și cea mai eficientă este expoziția. Astfel, în scopul sensibilizării utilizatorilor, informării lor și promovării noilor achiziții, bibliotecile organizează, cu regularitate, expoziții tematice și informative online. Aceste expoziții le formează cititorilor atitudini personale față de cărți. Utilizatorul cunoaște, în acest mod, variatele colecții deținute de Biblioteci.

În continuare, ne vom axa pe exemple de promovare online a cărților în cele mai reprezentative biblioteci ale lumii.

De exemplu, în Biblioteca Marii Britanii (<https://www.bl.uk/>) promovarea online a colecției se realizează prin:

- Ture virtuale: [Hebrew Manuscripts: Journeys of the written world](#)
- Expoziții online: Online exhibitions
- Blog

Библиотека Конгресса США <https://www.loc.gov/> își promovează online colecția prin:

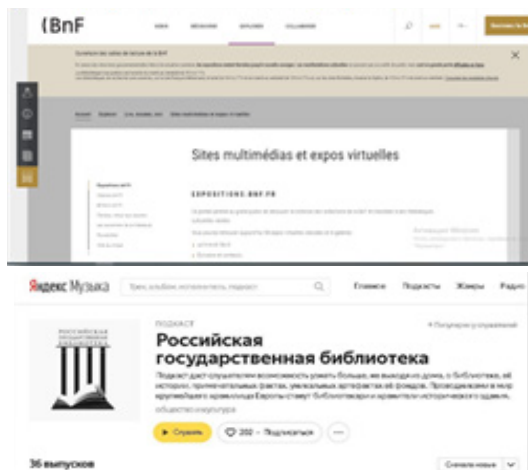
- Expoziții online
- Blog

Библиотека Націоналă а Франței <https://www.bnf.fr/fr> pune la dispoziție utilizatorului virtual:

- Expoziții virtuale (expoziții curente și viitoare, expoziții deja promovate, expoziții în afara zidurilor (sub formă de coproducții, co-organizații sau itinerarii, la Paris, în regiune sau în străinătate).

Библиотека де Стат а Русiei (<https://www.rsl.ru/>) propune utilizatorilor:

- Expoziții online
- Webcast - pe canalul YouTube al RSL

Webcast - prezentare media distribuită pe Internet folosind tehnologia media streaming pentru a distribui o singură sursă de conținut către mulți ascultători/vizionari simultani. Un webcast poate fi distribuit în direct sau la cerere. În esență, difuzarea pe internet este „difuzarea” prin Internet.

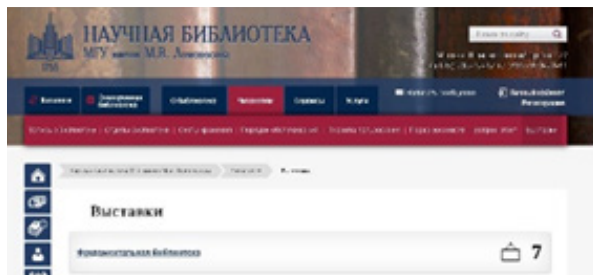
- Podcast - oferă ascultătorilor posibilitatea de a afla mai multe, fără să plece de acasă, despre istoria, colecția și activitățile bibliotecii.

Podcast - metodă de distribuție și amenajare pe Internet a fișierelor în format audio, prin intermediul tehnologiei Web-Feed și a formatelor de sindicalizare de conținut (RSS, ATOM).

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „M. V. Lomonosov”

<https://nbmgu.ru>

- Expoziții
- Cărți rare și manuscrise

Biblioteca Națională a României <http://www.bibnat.ro/index-ro.htm> promovează cartea prin:

- Rubrica Evenimente actuale
- Expoziții virtuale
- Achiziții recente

Biblioteca Centrala Universitara „Mihai Eminescu” din Iași (<http://www.bcu-iasi.ro>) pune la dispoziție utilizatorului virtual rubricile:

- Donații și donatori de prestigiu

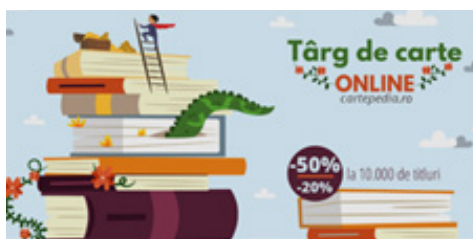
- Expoziție de carte (este indicat spațiul expozițional și resursele informaționale propuse)

Activități de promovare online a cărții în Republica Moldova. Promovarea online în Republica Moldova poartă amprentă tot mai accentuată, deoarece pentru a fi în pas cu modificările timpului este necesar să ai un cont în mediul digital, care permite legătura continuă între instituție și utilizator.

În Republica Moldova promovarea online a cărții se realizează prin mai multe căi, vom specifica doar câteva activități:

- Salonul Național de Carte;
- Salonul Internațional de Carte;
- Târgul de carte;
- Camera Națională a Cărții;
- Librării online;
- Biblioteci.

Biblioteca Națională a Republicii

Moldova <http://www.bnrm.md/> propune următoarele servicii:

- Gestionează 7 bloguri
- Biblioteca Națională digitală *Moldavica*
- Muzeul virtual
- Donațiile de carte
- Expoziții de documente

Biblioteci din învățământ.

Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova <http://lib.ase.md/>

- Expoziții virtuale
- Achiziții noi
- Rețele sociale (Facebook)

Biblioteca Științifică Medicală a Universității de Stat de

Medicină și Farmacie „N. Testemițanu” <https://library.usmf.md/ro>

- Intrări noi
- Expoziție de carte

Biblioteca Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”

<https://lib.upsc.md/>

- Expoziții virtuale de cărți achiziționate
- Expoziții informative / tematice

Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a Universității Ag-

rire de Stat din Moldova <https://biblio.uasm.md/>

- Expoziții tematice
- Donații
- Achiziții recente

Biblioteci Municipale.

Biblioteca Municipală „B. P. Hasdeu” din Chișinău <http://www.hasdeu.md/> propune utilizatorului virtual rubricile:

- Cartea care ne-a trecut pragul (pe Facebook)
- Recomandări de lectură

- Chișinăul citește online
- Podcast

Promovarea cărții online în Biblioteca Științifică USARB

Biblioteca Științifică USARB este parte integrantă a procesului de instruire și cercetare universitară. Misiunea sa este de a contribui la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori, inspirând descoperirea intelectuală și de învățare prin formarea culturii informației.

Pagina web a bibliotecii este un instrument relevant de informare despre serviciile și oportunitățile oferite, de comunicare cu publicul, o eficientă legătură între bibliotecă și utilizator. Promovarea site-ului web este un suport eficient în dezvoltarea comunicării în comunitate, în acordarea serviciilor online pentru utilizatori.

În așa mod, odată intrat în circuitul mondial al informației, site-ul <http://www.libruniv.usarb.md/> pune la dispoziție un volum cuprinzător de informații ce ține de activitatea culturală, editorială și informațională a BȘ USARB.

Sarcinile principale ale promovării cărții online în BŞ USARB sunt:

- ✓ Susținerea procesului educațional de cercetare;
- ✓ Satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori;
- ✓ Informarea despre noile apariții editoriale;
- ✓ Formarea unei imagini de prestigiu a bibliotecii în spațiu informațional.

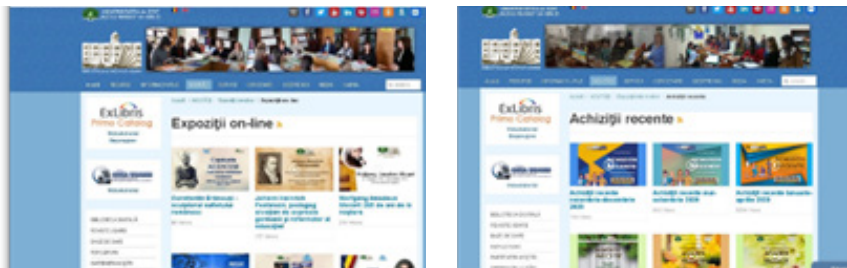
Colecțiile bibliotecii sunt promovate în rubrica **RESURSE – Colecții** pe pagina Web a BŞ USARB.

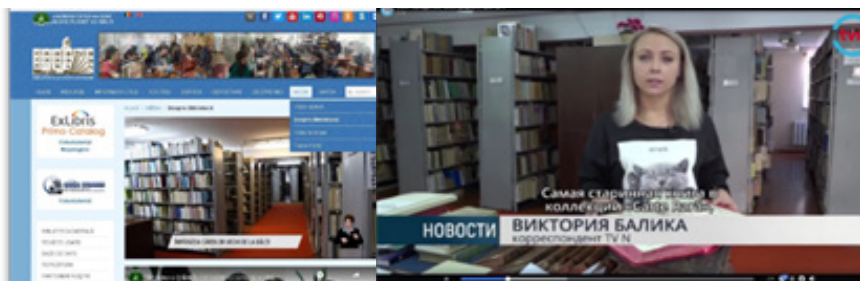
CERCETARE – Activitate editorială

EVENIMENTE - Donații (2017-2021)
NOUTĂȚI - Buletinul Achiziții recente (2018-2021)
NOUTĂȚI - Expoziții tematice
NOUTĂȚI - Expoziții Informative

MEDIA – Despre biblioteca

Biblioteca Științifică USARB administrează 4 conturi de blog:

- ✓ *BȘ în dialog cu utilizatorii*
- ✓ *Blogul Biblioteca Științifică: Profesional*
- ✓ *Blogul CBD*
- ✓ *Blogul Centrului de Informare al României*

Blogurile Bibliotecii Științifice USARB constituie, în prezent, cea mai uzuală formulă prin care se realizează comunicarea online. Aici sunt postate liste de literatură din diferite domenii, în conformitate cu tematica solicitată de utilizatori, expoziții și aparițiile editoriale noi, evenimente culturale și științifice.

În 2020, **Blogul Biblioteca Științifică în dialog cu utilizatorii** <https://bs-usarb.blogspot.com/> a fost vizitat de 661 utilizatori, s-au efectuat 4 578 accesări și au fost plasate 75 de postări. La fel, în

acest an, în pagina acestui blog a fost instalat vidget BS USARB pe Instagram.

Cele mai populare postari 2020 au fost:

Note de curs la psihoterapie (sl3) – 306

Didactica educației plastice (sl3) – 209

Dialog între discipline (sl3) – 186

Blogul Centrului de Informare al României <https://cirbalti.wordpress.com>,

în pagina căruia sunt postate anunțuri despre expoziții de carte vernisate în spațiile centrului dar și informații cu referire la evenimente, activități, expoziții tematice tradiționale și online, prezentări, lansări de carte, întâlniri

cu personalități remarcabile, seminare, lecții deschise la care au participat elevi, studenți și profesori de la Uni-versitatea de Stat „A. Russo” din Bălți; Liceul Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți; liceele din oraș; oaspeți din România.

În 2020 blogul a fost vizitat de 182 utilizatori, s-au efectuat 597 accesări și au fost plasate 16 postări.

Biblioteca Științifică: Profesional reprezintă o modalitate de comunicare profesională eficientă, o posibilitate de interacțiune a comunității bibliotecare online. În 2020, blogul profesional a fost vizitat de 445 utilizatori, s-au efectuat 1 891 accesări și au fost plasate 9 postări.

În luna octombrie, în contextul Anului Lecturii 2020, au fost create, 2 pagini noi: *Lecturi profesionale*, în care au fost invitați bibliotecarii să informeze și să desimeze articole din domeniul profesional. Proiectul respectiv a fost axat pe recomandarea publicațiilor, articolelor, studiilor lecturate de bibliotecarii universitari bălțeni. Scopul proiectului a fost de a valorifica cele mai relevante articole din domeniul biblioteconomiei și de interes general. Lunar, bibliotecarii propun pentru lectură, în pagina de blog, articole pe care le consideră în mod deosebit, că merită a fi recomandate și colegilor. Proiectul explorează pasiunea pentru lectura profesională și dezvoltarea cunoștințelor. Pagina/rubrica Lecturi profesionale conține 246 vizualizări.

Cea de a doua rubrică, *Reviste* conține lista revistelor electronice de specialitate din Republica Moldova, România și Rusia. Pagina Reviste însumează 127 vizualizări. Scopul paginii a fost de a informa, a face mai lesne de realizat căutarea publicațiilor de specialitate. Creșterea de 6 ori (în comparație cu 2019) a accesărilor în acest blog s-a realizat grație acestor rubrici, care au suscitât interesul bibliotecarilor prin conținutul publicat.

Cele mai populare postări 2020:

La Mulți Ani pentru Elena Harconița – 94 vizualizări

Cel mai bun bibliotecar al anului 2019 – 50 vizualizări

Blogul Centrul Biblioteconomic Departamental Biblioteca Științifică USARB acordă asistență metodologică bibliotecilor din rețea, recepționează, analizează, sintetizează și diseminează

ză informația statistică privind activitatea bibliotecară, asigură organizatoric și documentar formarea profesională continuă a personalului profesional de bibliotecă din rețea; pregătește/difuzează suportul metodic-didactic; evaluează feedbackul acțiunilor de instruire, elaborează și distribuie publicații de conținut metodologic, bibliografic, informațional, statistic privind activitatea bibliotecilor din rețea; editează Sinteza anuală Bibliotecile școlare din Republica Moldova: Raport statistic; Bibliografia *Bibliotecarii din învățământ, zona de Nord în presă și on-line*.

Pentru a îmbunătăți acest blog, în a doua jumătate a anului 2020, au fost realizate modificări esențiale atât în design, cât și în cea ce privește conținutul. A fost restructurat meniul, redactate cuvintele cheie, tehnoredactate textele postărilor. În 2020 blogul a fost vizitat de 115 utilizatori, s-au efectuat 382 accesări și au fost plasate 4 postări.

În BȘ USARB promovarea online a resurselor informaționale, publicațiilor în serie, resurselor media este realizată prin platformele eficiente de marketing: *rețele sociale*: Facebook, LinkedIn, Odnoklassniki, Twitter, Instagram, Pinterest; YouTube.

În profilul Bibliotecii de pe Facebook sunt deschise 4 pagini:

- Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți
- Filiala Bibliotecii de Învățământ din NORD - BIN a ABRM
- LNSS implementare USARB
- Proiectul MDNORO - implementare USARB

Analiza datelor statistice pe perioada anului 2020 relevă o dinamică înaltă a plasării și utilizării rețelei sociale Facebook.

În 2020 au fost postate 203 informații, accesări 1 142 563 cu 1 858 utilizatori abonați.

Postările publicate cu un impact ridicat sunt:

- *Săptămâna Accesului Deschis 2020 la Biblioteca Științifică USARB (impact 726 persoane)*
- *Felicitarea de Crăciun a Bibliotecii Științifice a Universității de Stat „Alecă Russo” din Bălți (impact 838 persoane)*
- *Ziua Internațională a Științei (impact 543 persoane)*

Pagina creată în decembrie 2017, în 2020 au fost plasate 36 informații (749 aprecieri, + 53 followeri).

Pentru editarea 36 postări au fost realizate și editate 67 fotografii; filmarea, editarea și suprapunerea coloanei sonore pentru 4 secvențe video, editare 36 texte informaționale.

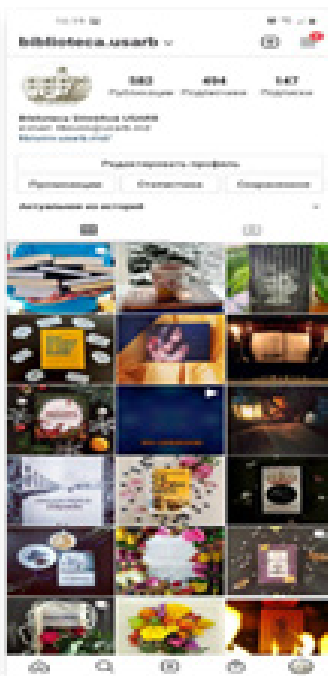
Cele mai populare postări sunt:

Ziua Mondială a Scriitorilor, Marțișor, Yasunari Kawabata, video Vin sărbătorile.

Pentru realizarea postării *Vin sărbătorile* au fost produse, prelucrate și compilate 32 de fotografii, atașat un element de intro și coloană sonoră.

În anul 2018 a fost deschis profilul pe *LinkedIn*. Pentru anul 2020 sunt publicații plasate – 104 cu 796 vizualizări și 58 utilizatori abonați.

În perioada anului 2020 au fost postate 143 de informații, accesări 15 891 pe *Twitter*. Utilizatori abonați – 200. Pe rețeaua *Odnoklassniki*, în anul 2020 au fost plasate 104 publicații, 7 687 vizualizări și 194 utilizatori abonați.

În 2020 contul a fost suplinit cu 5 conținuturi noi. Au fost studiate materialele cu privire la termenii și condițiile pentru conținutul dedicat minorilor pentru *YouTube* și configurate parametrele ale resurselor video publicate în contul BȘ USARB pe YouTube conform noilor condiții de utilizare, editate fiind 113 înregistrări video.

Biblioteci deschise / interactive:

Calameo – au fost plasate 70 de doc, 1 127 de vizualizări.

ISSUU - 75 documente plasate în perioada anului 2020 cu 5 469 de vizualizări.

Scribd –70 publicații.

Slideshare – total publicații 38 cu 3 161 vizualizări și 208 utilizatori abonați.

Promovarea online oferă un ansamblu coerent de acțiuni care au ca obiective:

- cunoașterea de către utilizator a serviciilor și produselor online de bibliotecă;
- stimularea utilizatorilor și atragerea acestora în consumul de servicii și produse;
- transformarea utilizatorilor potențiali în utilizatori reali, prin prezentarea online a avantajelor pe care le oferă consumul de servicii și produse ale bibliotecii;
- păstrarea contactului cu utilizatorii în vederea informării acestora în regim online despre serviciile și produsele oferite și pentru cunoașterea motivațiilor și a comportamentului utilizatorilor în raport cu aceste servicii și produse.

Oferind servicii digitale, bibliotecile trasează noi direcții spre universul cunoașterii și informării, conectând culturi dincolo de granițele geografice și sociale, care, ulterior, se transformă în medii electronice informaționale.

Bibliografie:

1. *Biblioteca Științifică. Strategia de dezvoltare 2017-2022* [on-line]. Bălți: [S. n.], 2017. 76 p. [citat 1 februarie]. Disponibil: http://www.libruniv.usarb.md/images/pdf/strategii_politici/strategie_2017-2022.pdf
2. CHERADI, Natalia. *Marketing și biblioteca universitară Biblioteca universității și studenții: interacțiunea și perfecționarea serviciilor* [on-line]. Chișinău: [S. n.], 2003 [citat 1 februarie]. Disponibil: <https://lib.ase.md/site/docs/publicatii/marketing.pdf>
3. HARCONIȚA, Elena. *Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare în Moldova”*. CPEA-2015/10014 .Termeni: 03/2016-10/2019. Conferința de finalizare 25 iunie 2019, Chișinău, ASEM [online] [citat 8 februarie]. Disponibil: http://www.libruniv.usarb.md/images/pdf/proiect_MDNORO/Impact_USARB.pdf
4. HĂBĂȘESCU, Angela, BALAN, Natalia. Expozițiile de carte – o modalitate eficientă de promovare a colecțiilor. In: *Confluente Bibliologice* on-line], 2006, nr. 3, pp. 32-33 [citat 5 februarie]. Disponibil: http://libruniv.usarb.md/xXx/reviste/confbib/articole/2006_3/32-33%20conf_3-2006.PDF
5. *Lectura ca prioritate la orice nivel de responsabilitate* [online] [citat 1 februarie]. Disponibil: <https://lecturacentral.wordpress.com/>
6. *Lectura Central : În ajutorul activității de promovare a cărții și lecturii ca bază pentru cunoaștere, știință și cultură Platforma on/off line pentru bibliotecari* [online]. Chișinău: BNRM, 2017. 132 p. ISBN 978-9975-3096-6-0 [citat 8 februarie]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Publicatii-metodologice-Lectura-Central.pdf>
7. STAVER, Mihaela. *eMarketing bibliotecar în USARB* [online] [citat 30 ianuarie]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/libruniv/mihaela-staver-emarketing-bibliotecar-n-usarb>

8. TOPALO, Valentina, CIOBANU, Silvia. *Promovarea cărții și lecturii* [online] [citat 30 ianuarie]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/libruniv/promovarea-9523566>
9. TOSTOGAN, Aliona, CEBOTARI, Margareta. *Strategii de promovare a lecturii ca bază pentru cunoaștere* [online] [citat 30 ianuarie]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/rmbiblioteci/strategii-de-promovare-a-lecturii-ca-baz-pentru-cunoatere-aliona-tostogan-margareta-cebotari>
10. *Tratat de biblioteconomie*. Ediție provizorie. București: Editura ABR, 2013. Vol. 3. 582 p. ISBN 978-606-93535-0-9. ISBN 978-606-93535-4-7.

DEPOZIT OBLIGATORIU UNIVERSITARIA – COLECȚIE
DE INFORMARE ȘI PROMOVARE A CERCETĂRII
UNIVERSITARE

COMPULSORY UNIVERSITY DEPOSIT - COLLECTION
OF INFORMATION AND PROMOTION OF UNIVERSITY
RESEARCH

Elena CRISTIAN¹, Svetlana CECAN²

Abstract: *This paper deals with the development of information resources by establishing the collection of university documentary heritage from institutional publications. The documents can be accessed through the Compulsory University Deposit Collection, the Digital Library and the ORA USARB Institutional Repository. The DOU collection has a double function of archiving and promotion, by supporting research and innovation.*

Keywords: *Compulsory University Deposit, information resources, innovation, creativity, promotion, institutional publications, digital library*

USARB dispune de un potențial științific și inovator valoros, în activitățile științifice fiind implicat personalul științifico-didactic și didactic, personalul Bibliotecii Științifice USARB și studenții. Cercetarea științifică și produsele universitare sunt componente fundamentale ale activității cadrelor didactice din mediul universitar și reprezintă un criteriu important de evaluare a calificării și de apreciere a performanței academice.

O bibliotecă universitară îndeplinește multiple și diverse acțiuni, printre care de a valorifica și promova patrimoniul științific

¹ elena.cristian12@gmail.com

² svetlana.cecan@gmail.com

universitar, de a comunica rezultatele cercetărilor, de a derula activitățile de inovare, dezvoltare și transfer tehnologic, de a facilita accesul utilizatorilor actuali/potențiali la resursele informaționale deținute în colecție.

Misiunea

- ✓ A contribui la dezvoltarea învățământului universitar prin satisfacerea deplină a necesităților informaționale complexe, ale tuturor categoriilor de utilizatori;
- ✓ A pune în valoare parteneriatul dintre cadre didactice și bibliotecari în colectarea, prezervarea și promovarea publicațiilor Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți;
- ✓ Diseminarea rezultatelor cercetării în mediul academic național și internațional prin publicațiile editate a cadrelor didactice universitare

Visiunea

- ✓ Acumularea, deținerea de resurse informaționale, furnizarea de informații pentru procesul de învățare și cercetare, stimulând-i cunoașterea, creativitatea, inovația, interesul pentru lectură

Valori

- ✓ *Reprezentativitatea colecției* – constituirea colecției, integrarea diverselor resurse informaționale elaborate de către membrii comunității universitare USARB;
- ✓ *Servicii de calitate* – satisfacția utilizatorilor, a nevoilor de informare și documentare;
- ✓ *Educația pe tot parcursul vieții* - realizări deosebite în domeniul de activitate;
- ✓ *Dialogul și implicarea* - îmbunătățirea procesul de utilizare a cercetărilor;
- ✓ *Experiențe noi* – susținerea inovării, experimentării, dezvoltării de noi idei și programe.
- ✓ *Grija pentru patrimoniu* – arhivarea/securitatea documentelor

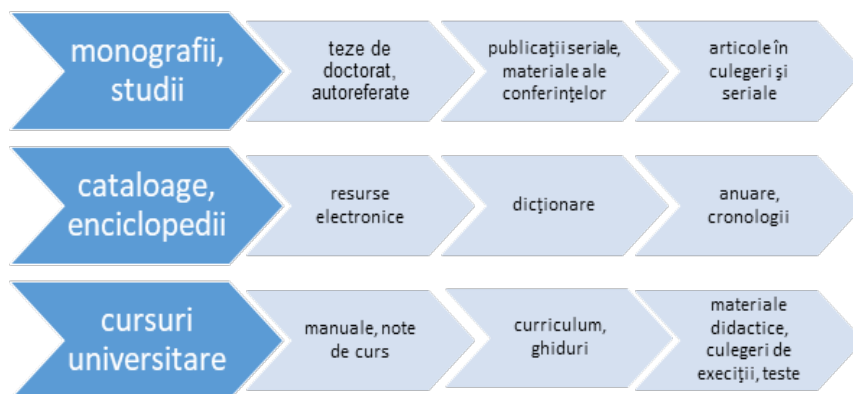
Colecția DOU reprezintă și pune în valoare tezaurul științific și didactic al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, începând

cu anul 1952 până în prezent. Tematica colecției reflectă toate domeniile și aspectele referitoare la procesul de instruire și cercetare științifică universitară. Depozit Obligatoriu Universitaia este o sursă importantă de îmbogățire a colecțiilor și înregistrează peste 3 500 titluri.

Genul de documente:

Didactice	59 %
Științifice	35 %
Beletristică	6 %

Tip de documente:

Criteriul lingvistic:

Română	62 %
Rusă	27 %
Ucraineană	0,8 %

Engleză	5 %
Germană	1 %
Franceză	4 %
Găgăuză	0,2 %

Rata de circulație a colecției DOU

2020	0,65
2019	0,68
2018	0,75

Pentru a spori vizibilitatea și nivelul de cunoaștere, documentele din DOU au fost integrate în:

LibUniv Catalog – ExLibris PRIMO <http://primo.libuniv.md/>
 Arhiva instituțională, ORA USARB (OPEN RESEARCH ARCHIVE), disponibilă pe pagina Bibliotecii - <http://dspace.usarb.md:8080/jspui/>

Înregistrarea în baze de date științifice:

- Repozitoriul european - ZENODO <https://zenodo.org/>
- CEEOL - *Central and Eastern European Online Library* <https://www.ceeol.com/>,

• Biblioteci și platforme deschise:

OpenLibrary - [https://openlibrary.org/people/librunivusb](https://openlibrary.org/people/librunivusb;);

Calameo - <http://www.calameo.com/accounts/1133349> ,

Issuu - <http://issuu.com/bibliotecastiintificauniversitaraba>,

Slideshare - <http://slideshare.net/libruniv>

Scribd – <http://ru.scribd.com/>

Biblioteca Digitală <http://tinread.usarb.md:8888/jspui/>

Baze de date proprii

SumarScanat

Opere muzicale în MP

- Bloguri întreținute de bibliotecari:
- BŞ USARB în dialog cu cititorii - <http://bs-usarb.blogspot.md/>
- Bibliotecarii USARB: Profesional - <http://bsusarbprofesional.blogspot.md/>
- Filiala BIN-Bibliotecii de învățământ din Nord Bălți a ABRM - <http://filialabrm-bin.blogspot.com/>

Complexitatea resurselor științifice este foarte variată, dat fiind faptul că Universitatea pregătește specialiști în diverse domenii: educație, drept, economie, ecologie, inginerie, informatică, diseng, traducători etc.

Obiectivele de bază ale cercetărilor universitari:

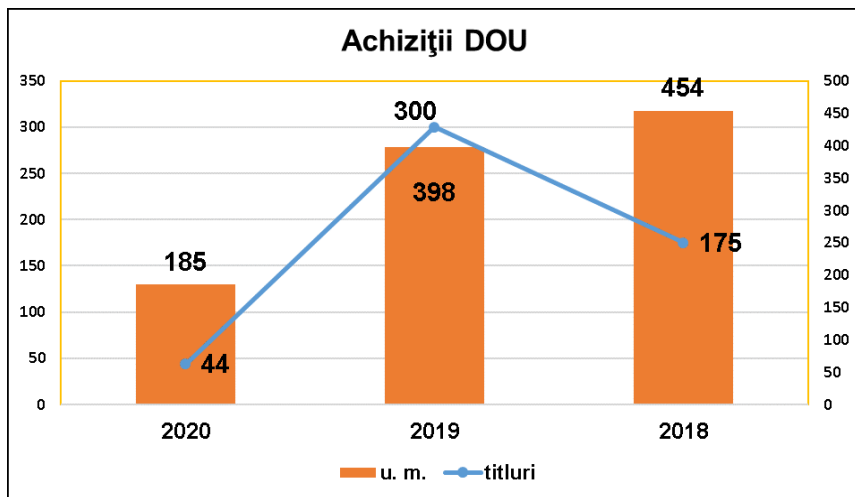
- crearea unui suport în dezvoltarea și cercetarea învățământului superior
- realizarea programelor de activitate și cercetare pe diverse domenii
- asigurarea unui nivel înalt de pregătire a studenților, masteranzilor, doctoranzilor, formarea profesională continuă, pentru cadrele didactice și manageriale din învățământul general

Activitățile prioritare pentru promovarea resurselor din Colecția DOU: lansări de carte, activități științifice, activități de informare: Zilele Catedrelor/Zilele Informării, Salonul editorial *Contribuții științifice și didactice ale universitarilor bălțeni-Universitaria*, expoziții (tematice/informative și online), E-buletine informative de Achiziții recente, prezentări, consultări, cercetări, acces liber la raft, editarea lucrărilor, organizarea reuniunilor științifice și culturale etc.

În cadrul expozițiilor on-line organizate de BŞ USARB, sunt expuse lucrările, ce reprezintă contribuțiile științifice ale universitarilor bălțeni. Expoziții on-line, omagiu la aniversare, cu documente din colecția DOU - monografii, lucrări științifico-metodice, curriculumuri, articole din colocvii, simpozioane, conferințe științifice, publicații periodice, însoțite de bibliografia a

resurselor tradiționale și electronice.

Aspecte statistice privind colecția DOU:

Pe parcursul anilor la universitate au fost și sunt pedagogi care au pus bazele cercetării, recunoscute pe arena internațională: Silviu Berejan, Valentin Belousov, Ion Borșevici, Ion Ciornii, Boris Coroliuc, Vladimir Evtușenco, Haim Gleibman, Mircea Ioniță, Albert Mețler, Valeriu Senic, Nicolae Filip, Victor Mighirin, Eliza Botezatu, Gheorghe Plămădeală, Ion Manoli, Mihai Rumleanski, Valeriu Cabac, Ion Gagim, Gheorghe Popa, Boris Boincean, Pavel Topala etc

Succesele obținute în domeniul activităților științifice și didactice se datorează actualilor profesori, cercetători universitari: Natalia Gașțoi, Valentina Prițcan, Lidia Pădureac, Nicolae Leahu, Elena Zolotariov, Silvia Briceag, Lora Ciobanu, Maria Pereteatcu, Angela Coșciuc, Elena Varzari, Mihail Popa, Oxana Chira etc.

Cercetarea științifică la Universitate continuă prin generația tânără de profesori, care ține pasul cu evoluția schimbărilor din societate, cu procesul de implementare a inovațiilor: Lilia Trinca, Inna Ciobanu, Vladimir Brajuc, Tatiana Șova, Eduard Boișteanu, Vitalie Rusu, Carolina Tcaci, Ina Odinokaia, Diana Vrabie, Viorica Popa, Svetlana Stanțieru etc.

De asemenea, pe parcursul anilor au fost implicați în cercetare și cadrele bibliotecare, începând cu anul 1961, prin realizarea a peste 450 documente publicate de autorii/alcătuitoarii: Faina Tlehuci, Elena Harconița, Elena Scurtu, Lina Mihaluța, Igor Afatin, Ana Nagherneac, Elena Cristian, Ludmila Raileanu, Silvia Ciobanu, Elena Stratan, Elena Țurcan, Mihaela Staver, Adela Cucu, Tatiana Prian, Taisia Aculova, Svetlana Cecan etc.

Comunitatea academică a universității noastre din toate timpurile a contribuit la dezvoltarea învățământului superior, a înscris succese remarcabile în istoria Universității, a reușit menținerea și îmbogățirea tradițiilor universitare, a consolidat echipe academice și a realizat principalele obiective instituționale. Succesele obținute într-un timp de 75 de ani, și prin produsele informațional-documentare sunt înmatriculate în Colecția instituțională *Depozit Obligatoriu Universitaria*.

Concluzie: Principalul scop în crearea Colecției intangibile de publicații instituționale din cadrul BȘ USARB, este de a prezenta cercetarea care este strâns legată de educație, rolul cercetării științifice a universitarilor bălțeni, de a ține evidența contribuțiilor științifice ale cercetătorilor, conservarea/arhivarea patrimoniului documentar universitar, realizarea funcției patrimoniale a bibliotecii universitare și altele.

- înregistrarea începând cu 01 mai 2012 a documentelor în Biblioteca Open Library: toate lucrările editate de Biblioteca Științifică (monografii, bibliografii, ghiduri, dicționare etc.) - înregistrarea selectivă a publicațiilor științifice a cadrelor didactice
- promovarea vizibilității produsului științific al cadrelor didactice și bibliotecare prin extinderea / explorarea și împrumutul / consultarea la distanță - nivel internațional, informarea comunității științifice și profesionale asupra producției științifice a universitarilor de la Bălți.

AUTORII

ABABII LILIA - bibliotecar, serviciul de Relații cu publicul
e-mail: ababililia@gmail.com

CECAN SVETLANA - bibliotecar, serviciul Dezvoltarea și prelucrarea resurselor informaționale
e-mail: svetlana.cecan@gmail.com

CRISTIAN ELENA - șef serviciu Dezvoltarea resurselor informaționale
e-mail: elena.cristian12@gmail.com

DASCĂL OLGA - bibliotecar, Mediateca
e-mail: dascăl.olga@gmail.com

HĂBĂȘESCU ANGELA - șef birou Săli de lectură, serviciul de Relații cu publicul
e-mail: angelahabasescu@gmail.com

NAGHERNEAC ANNA - bibliotecar principal, Centrul de Informare și cercetare bibliografică
e-mail: ana.nagherneac@gmail.com

PALII GHERDA - bibliotecar, Centrul de Informatizare,
e-mail: gherda.palii@gmail.com

SCURTU ELENA - bibliograf, Oficiul Referințe bibliografice
e-mail: tatianapogrebneac@gmail.com

PRIAN TATIANA - bibliotecar principal, Centrul de Informatizare, e-mail: prian.tatiana@gmail.com

SCURTU ELENA - bibliograf, Centrul de Informare și cercetare bibliografică
e-mail: elenagrama@list.ru

STAVER MIHAELA - bibliotecar principal, Centrul de Cercetare și activitate metodologică
e-mail: stavstar@mail.ru

ȚURCAN ELENA - bibliotecar, serviciul de Relații cu publicul
e-mail: elturcan@gmail.com

UCRAINEȚ LILIA - bibliotecar, serviciul Dezvoltarea resurselor informaționale
e-mail: liliaucrainet@gmail.com